

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, augusztus 6.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Ujabb alkudozás.

A szerb választások.

A király hadgyakorlatokon.

Ostromállapot Kolozsvárott.

Úti levelek.

Frigyes császárné halála.

Eltűnt orosz tiszt.

A Szelle-Kormos ügy.

Drága utazás.

Elhunyt szerb püspök.

Gyilkos bombarobbanás.

Sikkasztó jegyző.

A felmondási rendszer reformja a gabna-
tőzsdén.

Tárca: A riadó. Irta: Schicht Ferenc báró.

Csarnok: Két barát. Irta: Langenberg Miksa.
Fordította: Ritt Gyula.

Ujabb alkudozás.

Arad, augusztus 5.

Mig minálunk hangosak az utcák a jelöltek programbeszédeitől, addig az osztrák államférfiaknak is fő a fejük, hogy miként hozzák tető alá, legalább a törvényszerű tiz esztendőre a kiegyezést s az avval összefüggő monarchikus szempontból államéletünkbe vágó kérdéseket.

Epen ezért érthető, hogy Körber osztrák miniszterelnöknek legutóbban történt találkozására Rátóton Széll Kálmánnal bőven árgyaltatik a sajtóban. Hiszen egyszerűen lehetetlennek tekintik úgy nálunk, mint Ausztriában, hogy a két államférfi nem váltott volna szót a függőben levő nagy-

fontosságú kérdésekről, melyek közt a nálunk csupán a kölcsönösség feltételezésével, Ausztriában csupán császári rendelettel életbeléptetett kiegyezési törvényjavaslatok állanak előtérben.

Ha olvassuk a Körber látogatása alkalmából irt osztrák hírlapi fejtegetéseket, ezeknek lényege a következőkben foglalható össze: Körber osztrák miniszterelnökre az őszszel összeülő reichsrathban nehéz feladatok várnak, mert a lezajlott tartománygyűlések azt mutatják, hogy Ausztriában a mélységes nemzeti ellentétek egész nagyságukban fenmaradnak. A lefolyt reichsrathi ülészakban sikerült helyreállítani egy nemét a fegyverszünetnek, de az osztrák kormány ez alkalommal a leghatalmasabb ütőkártyát, az ezer millió koronás beruházásokra vonatkozó javaslatot kijátszotta.

Ezzel tehát már nem rendelkezik, mert hasonló javaslattal a dolog természete szerint csak egyszer lehet előállni. Mivel vegye rá tehát Körber a reichsrath pártjait, hogy ne csak egymással újból hajba ne kapjanak, de Magyarországgal az előző kormány által megállapított s tényleg életbe léptetett kiegyezési javaslatokat is megszavazzák?

Valóban nehéz lesz ilyesmire rávenni az osztrák pártokat, melyek lapjaikban és gyűléseikben évek óta meg nem szüntek hangoztatni, hogy ez a kiegyezés merőben elfogadhatatlan. Az egyedüli mód az

osztrák felfogás szerint a kiegyezés elfogadtatására s a Körber-kormány politikai állásának fentartására az volna, ha sikerülne a kiegyezési javaslatokon oly változásokat kieszközölni Ausztria előnyére, melyek lehetővé tennék, hogy azok is, a kik — talán jobb meggyőződésük ellenére — eddig torkuk szakadtából hirdették e javaslatok elfogadhatatlanságát, most már becsülettel megszavazhassák azokat. Más szóval: Ausztria újból, most már vagy ötödször újból szeretné kezdeni az alkudozást s Magyarország anyagi áldozatai árán szeretnék megjavítani a politikai tülzök által megrontott osztrák parlamenti helyzetet s megerősíteni a Körber-kormány állását.

Nem valószínűtlen, hogy ily irányu puhatolódzás volt Körber rátóti látogatásának célja. Bizonyos azonban, hogy a magyar kormány újabb engedményekre s általában újabb alkudozásokra hajlandónak nem mutatkozott. A közös vámterület ellenzői e nélkül is egyre szaporodnak az országban.

Magyarországot nyomasztó megterhelésekbe belevinni csupán azért, hogy az osztrák kormány állása megszilárdíttassék s a már undorító osztrák belzavarok valamennyire lecsöndesíttessenek, egyszerűen politikai végzetes hiba volna. Ebbe pedig a mi kormányunk nem mehet bele és nem is fog belemenni. (M—d.)

TÁRCA.

A riadó.

Irta: Schicht Ferenc báró.

Engberg őrnagy ur feltétlenül ur volt egy kis lengyelországi helyőrség egyetlen zászlóalja felett. Az unalomtól eltekintve, semmi baja nem volt a világon, nyugalmában is csak ritkán háborgatta valamely felsőbb rendelet, például az ezredestől. Ma például ilyen nap volt, ami szörnyű módon lehangolta a teljhatalmu őrnagyot. Az ezredestől levél érkezett, amelyben tudtára adta, hogy nincsen megelégedve a zászlóalj gyakorlataival. A többi közt, így ir az ezredes a szolgálati jelentések egyetlen nagyobb gyakorlatról nem emlékeznek meg, melyet az őrnagy ur zászlóalja végzett volna, de ami még különösebb, az egész idő alatt egyszer sem volt „riadó” ami pedig a csapatok harcképességének legkipróbáltabb példája. Elvárom — így végződött a nem éppen kedves levél — hogy az őrnagy ur a lehető legrövidebb idő alatt elmentést fog tenni egy megkísérelt riadógyakorlat lefolyásáról, az igénybe vett időről stb.

Az őrnagy a pokolra kívánta ezredesét, de hát az alárendelt kivánságai nem igen szoktak teljesebbé menni a fejobbalokkal szemben. Engberg szivarra gyujtott aztán, gondolkodni kezdett. Az ezredesnek igaza lehetett. Ő maga, de az alárendelt tiszt urak is szeret-

ték a kényelmes életet és a világnak ebben az elrejtett zugában nem igen erőltették meg magukat. A munka és tevékenység ebéd előtt zavarják az étvágyat, ebéd után pedig ronják, az emésztését. Az evés és ivás ellenben erősíti a szívet a testet. Ez volt az őrnagy hitvallása, melyen nem szívesen követett el hütlenséget. Most azonban kellett valamit csinálnai, ha nem akarta egészen magára zudítani az ezredes haragját. Az ezredes pedig a legrövidebb időt mondta terminusnak, ami annyi, mint azonnal, még ma.

Az őrnagy felsóhajtott. Ma igazán nem volt semmi kedve. Holnap azonban, amennyire emberi előrelátása következtetni engedte, még kevesebb kedve lenne, azért hát mégis csak elhatározta magát. Elővette a térképet, egy darabig tanulmányozta, aztán becsengette a legényét. Ennek kiadta a parancsot, hogy dél, után öt órára mind a két lovat nyergelni kell. A legény nem tudta elgondolni, hogy mi történhetett. Azt tudta, hogy ilyen időtájban az ura nem szokott sétalovaglásokat végezni, legalább eddig még nem volt rá eset sohasem. A csodálkozása még inkább növekedett, mikor látta, hogy az őrnagy szolgálati öltözetben, teljes felszereléssel megjelent a láthatáron és nyeregbe vágta magát. Az inas már azt hitte, hogy megüzenték a háborút. Aztán ő is lóhátra ült és az előirt három lépés távolságban ura mögé került.

Kevéssel utóbb az őrnagy a kaszárnya előtt volt. Amint az őrnagy meglátta, valóságos bömbö-

léssel „fegyverbe” szólította a készenlélet és egy perc alatt ott állt az egész őrség, mint a gyökeret vert cövek. Az altiszt „jobbra nézz” parancsa után belefogott a jelentésbe.

— Őrnagy érnak alásan jelentem . . .

— Hol van a kürtös? — szakította félbe az őrnagy.

— Kávéért ment a konyhába, alásan jelentem őrnagy ur.

— Vigye el az ördög, hát hogy meri a kürtöst elküldeni? Nincs más embere? — Itt egypár kifejezés következik az állatvilágból, aztán az őrnagy visszakergette az őrséget a szobába, és meghagyta, hogy a kürtöst élve, vagy halva kerítsék elő azonnal.

Egypár pillanat alatt ott állott a kürtös az őrnagy előtt.

— Fujjon riadót — hangzott el az őrnagy parancsa.

A kürtös úgy bámult az őrnagyra, mint a ki hirtelen nem érti, mit beszélnek hozzá.

— Maga holdvilágképű számár, nem hallja, mit parancsolok? — dörgött az őrnagy — Riadót fujjon é-r-t-i?

— Parancs őrnagy ur.

— Riadót fujjon!

A legény még mindig nem fujt.

— Három nap egyes, ha nem fuj mindjárt.

A legény pedig mindig ott állt mozdulatlanul.

— A gazember megbolondult, — tombolt az őrnagy. Vagy pedig meghülyül, nem enge-

A szerb választások

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

Szerbia már nagyjából teljesült a választási harcokon. Sándor király érhető érdeklődéssel követte a mozgalmat, mert annak eredményétől függ, hogy engedelmes parlament fogja-e az ő politikáját támogatni és hogy az inaugurált ruszofil politika nem fog-e nehézségre találni.

Az eddigi választásokról érkezett hírek nem nagyon kecsegtetők a kir. udvarra nézve, melynek népszerűsége ugyanis nagy csorbát szenvedett részint a királynak Milán elhalálása alkalmával követett kiméletlen és háládatlan magatartása, részint a király szerencsétlen választású házassága és végül a trónörökös-kérdésben való bizonytalanság folytán.

Ez az áldatlan helyzet megkívánta volna, hogy az elkeseredés megszüntetessék, a király és a királyi ház elleni néperzület lecsendesítsék. Ennek egyedüli módja pedig a királyhoz és politikájához hű többség megszerzése a parlamentben. A gazdasági viszonyok szintén kedvezőtlenek, emiatt is elég hangos már az elkeseredés.

A választások eredménye pedig eddig is már sötét színben tünteti fel Szerbia közéletét. Nagyszámban győzedelmesen kerültek ki az urnából azoknak a nevei, kik nyíltan veszik fel a harcot a mai rendszer ellen.

A választásokról távirati tudósításaink a következők:

Belgrád, augusztus 5.

Eddig a városokból a következő választási eredmények ismeretesek: Belgrádban, a mely két képviselőt választ, a kormány jelöltjei, Radovanovic főiskolai tanár és Pavlovics Milán nagykereske ő pótválasztás alá kerülnek a független radikálisokkal szemben, Nisben Kovics kormánypárti jelöltet választották meg Avakumovic liberális pártvezér ellenében. A liberális ellenzék jelöltjei Sabácban és Prokupjében győztek. Tizenkét más városban a kormány jelöltjei győztek és pedig kilenc helyen radikális és három helyen haladóparti jelölt. Két városi kerületből még nem érkezett hír a választás eredményéről.

Belgrád, augusztus 5.

A falusi választókerületekből eddig a következő választási eredmények ismeretesek: A pozsarováci kerületben megválasztottak tíz

kormánypárti jelöltet és a liberálisok második vezérét, Ribarác Sztoján volt minisztert. A kormány jelöltjei közül nyolc radikális és kettő haladóparti programot vall. A vrányai kerületben a kormánynak kilenc jelöltje győzött, köztük hét radikális és két haladóparti, azonkívül megválasztották ebben a kerületben Avakumovicot, a liberálisok első vezérét. A kruszváci kerületben öt kormánypárti és pedig négy radikális és egy haladóparti jelöltet, valamint egy független radikális jelöltet választottak meg. Tíz kerületből még nem érkezett jelentés a választás eredményéről.

Belgrád, augusztus 5.

Az eddig beérkezett jelentések szerint megválasztottak 88 kormánypárti jelöltet, köztük 76 radikális, továbbá 4 független radikális és 7 liberális jelöltet. Négy kerületben pótválasztás lesz a kormány jelöltje és a független liberálisok jelöltje között. Belgrádban is lesz pótválasztás. Ezekben a kerületekben a független radikálisok részben relatív többséget kaptak, részben nagy kisebbségben maradtak. A megválasztott liberálisok mind az Avakumovic-Ribarác-féle ellenzéki frakcióhoz tartoznak.

TÁVIRATOK.

Az olasz válság.

Róma, augusztus 5. A lapok jelentése szerint Baccelli Alfréd földmívelésügyi államtitkárt a külügyminiszteriumba, Tulci posta- és táviratügyi államtitkárt a földmívelésügyi miniszteriumba helyezték át és Squitti-t posta- és táviratügyi államtitkárrá nevezték ki.

A kínai alkudozások.

London, augusztus 5. A Laffan-ügynökség jelenti, hogy a katonai kormányzó az udvar rendeletére megparancsolta a tartományoknak, hogy a kínai császári palota bebutorzására és szönyegekbe két millió taelt szedjenek be a lakosságtól. Ez a rendelet, tekintettel a már amugyis súlyos adókra, az egész tartományban nagy elkeseredést szült. A „Globe” jelenti, hogy az udvar október végére halasztotta visszatérését, azt hozván fel ürügyül, hogy az idegenek még mindig nem vonultak ki Pekingből. Li-Hung-Csang súlyosan megbetegedett és most nem vehet részt az alkudozásokban.

A király hadgyakorlatokon.

(Előkészület a pécsi fogadtatásra.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

Minél közelebb jutunk a pécs-vidéki nagy király-hadgyakorlatokhoz, annál serényebben folynak arra az előkészületek, úgy a katonai, mint polgári hatóságok és a király vendéglátói részéről. A miholjáci, görcsönzi és a pécsi püspöki kastély csaknem teljesen készen várják már a legmagasabb vendéget.

Pécsett a király, mint értesülünk, küldöttségeket is fogad ebéd előtt, melyet ő Felsége Hetey Sámuel püspöki kastélyában ad. Egy, vagy több küldöttséget, a. még nincs eldöntve. Verőce vármegye és Eszék küldöttsége Miholjácson ohajt ő Felségénél tisztelegni, de igen valószínűtlen, hogy a király a hadgyakorlatok tartama alatt ott küldöttséget fogadna.

A pécsi hadgyakorlatokon résztvevő ezredek csaknem kivétel nélkül gyalog érkeznek Pécs vidékére. A távolabb fekvő ezredek Budapest határáig vasuton mennek, de gyalogmenetelésben mennek a hadgyakorlatok színhelyére. E szerint kevés katonai vonat érkezik a hadgyakorlatokhoz. Ellenben a katonaság elszállítása a hadgyakorlatokról állomáshelyeikre a lefuvás után kizárólag katonai különvonatokon történik.

Az elszállítandó katonák zöme Szent-Lőrinc állomásról fog elszállítatni, honnét szeptember 17-ének délutánjától másnap délutánig 36 katonai vonatot kell ellátni. Miután ez a rendes vágányokon lehetetlen, ideiglenesen kibővítik a pályaudvart, még két sínpart rakva ott le. Kibővítik továbbá Szigetvár állomást is, honnét szintén több mint 20 katonai vonat fog elinditani.

Pécsről is több katonai vonat indul, de mivel Pécsről indítják el ő Felsége udvari vonatát és előreláthatólag innét még több külön vonat is fog indulni a kormánynak több ezen alkalmából Pécsett időző tagjával, ezeknek élén előreláthatólag Széll Kálmán miniszterelnökkel, azért Pécsről elterelték a katonai vonatok indítását és innét alig számbavehető katonaság indul Eszék irányában.

A pécsi nagy hadgyakorlatnak a király személyére vonatkozó programjának egybeállításával most foglalkoznak a kabinet-irodában.

delmeskedik, miért nem fuj már? — feleljen mert haditörvényszék elé állítatom, fujjon már!

— Őrnagy urnak alásan jelentem — nem tudok!

Az őrnagy midkét kezével a nyeregbe kapaszkodott hogy le ne szédüljön. Kidült szemekkel bámult alárendeltjére.

— Mit, nem tud? Nem tud fujni?

— Parancsára, őrnagy ur, igenis tudok fujni, de nem mindent. Tartalék-kürtös vagyok, és így csak a takarodót, és ébresztőt tudom, a riadó jelt még nem tanultam.

Az őrnagy szóltan lett, egészen komor. Nem birt magához térni. Végül odaintette magához az altisztet és meghagyta neki, hogy azonnal hozzon a kaszárnyából egy tanult kürtöst. Alig pár perc alatt az altiszt visszajött és megtörtén jelentette, hogy a kürtösök mind kin vannak a gyakorlótéren. Elsőpercben az őrnagy oda akart küldeni, de aztán mégis meggondolta a dolgot. A gyakorlótér messze van, beletart legalább is husz percig, míg onnan ideérkezik a kürtös, közben az őrmesterek megneszelnék a dolgot, készenlétbe rendelnék az egész legénységet s ezzel a cél teljesen el lenne nibázva. Már maga az a körülmény, hogy a kaszárnya előtt megállott, nagy riadalmat okozott és lováról is jól látta, hogy a katonák fel alá szaladgálnak a szobákban, összekeresgélve a holmikát. A riadónak pedig hirtelen, gyorsan kell történnie, ami ezek után már ki volt zárva. Megfordította tehát a lovát és lassan eltávozott.

Utközben elgondolkozott. Mit is jelentsen

most az ezredesnek? Azt csak nem jelentheti hogy a riadó nem sikerült, valami kifogást kellett találni. Végre is megnyugodott benne, hogy a segédtsízt majd csak kitalál valamit, amivel egy-két hétig eltartják az ezredet. Mert egyhamar nem igen gondolhatott riadóra. Tudta, hogy a mai kísérlet után az őrmesterek nagyon vigyázni fognak, nehogy meglepetés érje valamiképp a legénységet. Ez a felfedezés még csak fokozta dühét. Azt is nagyon bánta, hogy hasztalanul feláldozta a délutáni nyugalmat, parádéba öltözködött, lóra ült és végül kudarcot vallott.

Másnap aztán megboszulva magát. A kapitány, akinek a százada őségen volt előre rosszat sejtett, de olyan gorombaságra még sem volt elkészülve, mint amekkorát az őrnagy szegény fejére zuditott.

— Hogy is lehet olyan kürtöst őrségre küldeni, aki nem tud riadót fujni? — kezdte az őrnagy. — Hátha váratlanul megérkezett volna ő felsége, vagy árvízveszedelem lett volna, vagy tüzvész, meg a jó Isten tudja mi csoda, hát akkor mi történt volna? — kapitány ur. Mondja kérem, mi lett volna, akarom tudni, hogy mi lett volna?

A kapitány azt gondolta magában, hogy ha te most egy percig hallgatnál, akkor mentenem magamat, de mivel nem engedsz szóhoz jutni, hallgatom, ami különben is nagyon böles dolog minden körülmények közt.

A följobbvaló azonban egy percig sem hallgatott és dühé még csak fokozódott, mikor a kaszárnya egyik csendes sarkában észrevette a

vezeklő zászlóalj kürtöst, aki büntetését várta. Ahhoz képest, amit ő kapott, az összes századkürtösök hamis kürtölése isteni muzsika volt. Végül aztán kitombolta magát az őrnagy, kiadva a rendeletet, hogy hasonló botrányok elkerülése végett holnaptól kezdve minden délután a zászlóalj összes kürtösei kötelesek a riadó-jelt gyakorolni.

Es megkezdődött a riadó-jel gyakorlása. Minden egyes délután, melyet az Isten végtelen kegyelme elkövetkezni engedett, a kaszárnyaudvar csak ettől az egyetlen kürtjeltől visszhangzott. Kürtösök, dobosok egyaránt csak riadót fujtak és vertek. — Bele lehetett örülni a rettenetes kürtölésbe, azoknak is, a kik fujták, azoknak is, akik hallgatni voltak kénytelenek, olyan iszonyatos volt a kürtölés. Tizennégy napig tartott ez a rettenetes állapot, mely idő alatt a segédtsízt mindig új kifogásokat talált az ezredes részére. Végre aztán az őrnagy, rangjával járó bölcsességénél fogva, — elégségesnek találta a riadót és kiadta a rendeletet, hogy be kell szüntetni. A kaszárnyában csend lett ismét és mindenki örült.

Délután öt órakor aztán az őrnagy gyalog fölkerelkedett a kaszárnya felé. Kerülő utakon ment, a legényét a lovával egy negyedórával későbbre maga után rendelte. A riadónak hirtelen, váratlanul és gyorsan kell történnie, azért nem is ment a főkapun, hanem egy hátulsó ajtón vonult be a kaszárnyaudvarra, egészen észrevétlenül. Az udvarra érve, magához intett egy katonát s azzal lehívatta a századkürtöst.

Ostromállapot Kolozsvárott.

(Utcai ferradalom a rendőrök miatt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Kolozsvár utcáin katonai őrszolgálatok cirkálnak, fegyveres csapatok szállották meg a város minden nevezetes pontját. Népgyűlést tartottak, forrong a város. Mi történt tulajdonképpen, hogy a szenvedélyek ennyire felszabadultak?

Oláhlázadás már nincs, képviselőválasztás még nincs, mindössze a polgárság meguntta, hogy élete állandó veszedelemben legyen a rendőrség fegyelmezetlensége, brutálitása révén. Kolozsvár utcáin gyilkosságot követtek el szolgálatban levő rendőrök s a hatóságok, úgy látszik, nem látták be ideje korán, hogy a fellázadt közvéleménynek más elégtétellel is tartoznak, mint a gyilkosok becsukásával; így következtek be azután a mai és tegnapi végtelenül sajnos események, amelyekről kolozsvári tudósítónk a következőket jelenti:

A rendőrség viselt dolgai.

A kolozsvári rendőrség a legutóbbi időben brutálitásával tüntette ki magát. A rendőrök okkal-ok nélkül, de mindenesetre igen gyakorta vették igénybe oldalfegyverüket, ugyannyira, hogy a napokban már több kolozsvári polgár azt indítványozta, hogy állítsanak fel *ellenrendőrséget*, amely a polgárságot a fizetett rendőrök ellenében megvédelmezné.

A kolozsvári rendőrség viselt dolgairól a legutóbbi hetekben a következő esetek lettek nyilvánossá:

Egy özvegy tanitóné kérvénnyel járult a rendőrkapitány elé. Maga írta meg a kérelmét és maga vitte el a rendőrségre, hogy személyesen nyújtsa át *Deák Pál* főkapitánynak. De oda már nem érhetett. Még az előszobában lefoglalták a rendőrök; rákiáltottak, hogy ne alkalmatlankodjék, hogy hordja el magát és amikor a szegény özvegyasszony protestálni merészelt ez eljárás ellen, hát *lecsukták, sőt a börtönben alaposan meg is verték.*

Ez volt az első eset, amely a rendőrség ellen felbőszítette Kolozsvár egész lakosságát.

Egy pár pillanat alatt a kürtös ott állt a szigorú feljebbvaló előtt.

— Így fiam, jól van. Menj csak az udvar közepére s fujjál tüstént riadót. Vagy várj még egy pillanatig, míg visszahúzódok a kapu mögé, hogy megfigyelhessem a hatást. Most már jól van, fujd.

A legény belefújt a kürtbe, az őrnagy leste a hatást. A hatás azonban egészen elmaradt, senki, semmi sem mozdult, — a katonák, a kik fel-alá jártak a kaszárnya udvarán, feléje sem néztek.

— Fujjon még egyszer, hangosabban — parancsolta meg az őrnagy.

A legény még egyszer belefújt, az erek egészen kidagattak a nyakán, a kürt is meggömbült belé. Senki még csak meg sem mozdult.

— Fujjon tovább — ordította most már az őrnagy.

A kürtös még egyszer belefújt. A föld megremegett, de a kaszárnyában minden csendes maradt, még csak egy rezgés sem volt hallható.

Még egyszer utoljára a kürtös belefújt — s ezuttal meghallották. A második emeleten kinyílt egy ablak és látható lett egy őrmester feje.

— Hallja maga ostoba tökfilkó, mit tütül itt? Nem tudja, hogy a zászlóaljparancs szerint ma már nincs riadó-fuvás?

Aztán becsapódott az ablak, az őrnagy összetörve sompolygott elő rejtékhelyéből — és feladott minden reményt, hogy zászlóalját valaha alarmirozthassa.

gát. — De hamarosan követte ezt a botrányt egy második is; az elsónél még brutálisabb, kegyetlenebb.

Az történt, hogy két szomszédasszony veszekedett. Nem volt tulságosan komoly a dolog, csak nagyon kiabáltak, hogy így meg úgy. A háztulajdonosnénak sehogy sem tetszett a láрма és leüzent az egyik lakójához, hogy halgasson el, mert megkorbácsolja. Az így megtisztelt asszony se volt rest és nem hagyta válasz nélkül a dolgot.

— Mondja meg az asszonyának, — szolt az üzenethordó cselédnek, — hogy én meg visszakorbacsolom.

A háztulajdonosné a feleselésen annyira felboszankodott, hogy rendőrért küldött. — A rendőr meg is jelent és meg sem hallgatva a feleket, *be akarta kísérni az asszonyt*, valószínűleg úgy okoskodott, hogy a lakó szegényebb, tehát a gazdagabbal szemben nem lehetett igazja. Az asszony azonban ellenállt. Őt be ne kísérik; az ura adófizető polgár; rendes lakása van az idezés nélkül nem megy a rendőrségre! Nem is köteles vele. — A rendőrnek nincs egyéb dolga, mint hogy legrosszabb esetben fölríja a pörösködőket. Igen, úgy mond a törvény. Csakhogy mit a konstáblernak a törvény? Ő előtte ugyan ne „*ágáljon*” senki.

— Jön, vagy nem jön? — kiáltott a rendőr az asszonyra.

— Nem megyek!

— No, majd megmutatom!

És ezzel toronragadta a védtelen nőt, földreperverte, majd kirántotta hüvelyéből a kardját és azzal úgy *össze vissza vágta*, hogy a szegény áldozat véresen, eszméletlenül terült el az udvar porában. Aztán, mint a ki a dolgát jól végezte, még *egypárszor megrugdosta*. Azzal eltávozott.

Rövid időre, a múlt héten ismét dolga akadt a kolozsvári rendőrkardnak. Csakhogy most már gyilkolt is ez a kard, megölt egy honvédszázados őrmestert, mint azt az *Aradi Közlöny* részletesen megírta.

Két részeg rendőr: *Kilyén Dénes* és *Pap Sándor* egy éjszaka nekiesett *Gödri Sándor* őrmesternek, a kire rövidesen *tizenkét kardvágást* mértek. Ezek közül több volt halálos. Karján két helyt a csontig terjedt vágása volt. Kettévágták a hátsó keresztcsontját is.

Az őrmestert a mentők a kórházba vitték. Onnan már haldokló állapotban átszállították a katonai kórházba, a hol *rövid idő alatt kiszáradt.*

Ezek a botrányok okozták a tegnapi lázadást, a melyet megelőzőleg délelőtt két gyűlés is volt a véres incidensek tárgyában.

A városi képviselőtestület tagjainak értekezletén többek hozzászólása után *Feilitzsch* Arthur báró képviselő indítványára kimondták: hogy *sürgős felterjesztést intézzenek a kormányhoz, hogy soron kívül államosítsa a rendőrséget Kolozsvárról.* Ugyanekkor népgyűlést tartottak a tornaintézet udvarán. Ott több iparos hevesen kikelt a rendőrség duvasága ellen. Mindegyik botrányos eseteket sorolt elő, a melyekben sérelmet szenvedett. A gyűlés 17 tagu küldöttséget küldött ki, a mely érintkezék a városi bizottsággal.

A vasárnapi botrány.

A rendőrség ellenében tartott értekezletek eredménye nem elégitett ki senkit. Mindenki azt várta, azt kívánta, hogy *Deák Pál* főkapitány mondjon le az állásáról és hogy új ember jöjjön a helyébe, a ki erős kézzel rendet csináljon. Szóval: puskaporos volt a levegő s a legkisebb incidens felrobbanhatta ezt a puskaort.

Ez az incidens nem sokáig váratott magára. Vasárnap délután, úgy hat óra tájban két székely legény haladt a rendőrszem előtt a Széchényi-téren. Jókedvűek voltak, talán részegek is; mert kiáltoztak, énekeltek. A rendőr rájuk szolt:

— Ne énekeljenek; mert nyomban bekisérem magukat!

Az egyik legény pedig visszavágott:

— Nekem ugyan beszélhet! Most már mi parancsolunk!

És hogy nagyobb nyomatékot adjon a szavának, hát elővette a kiskését és azzal hadonászott a rendőr előtt. A rendőr pedig — mi telhetett tőle? — erre kardot rántott és ordítani kezdett:

— *Megöllek kutya! Meghalsz gazember!*

A két székelynek eszeágában sem volt bevárni azt, hogy a rendőr beváltsa illeten ígéretét. Nem, inkább megfutottak. Ám a rendőr utánuk, sőt utközben felszedte még egy társát és most már ketten üldözték a székelyeket. Az ő nyomukban pedig nagy tömeg ember, asszony, férfi, gyerek.

A rendőrök hamarosan utóérték a legényeket, de most már nem elégedtek meg azzal, hogy egyszerűen bekisérik őket, hanem *leteperték a két legényt és a kardjukkal össze-vissza szabdalják, kaszabolják őket.*

A tömeg ezt már nem nézhette szótlanul, tétlenül. Neki támadt a garázda rendőröknek kézzel, bottal, kövekkel. Egy-egy kő fejbe is kólintotta őket s a derék rendőrök kénytelenek voltak megfutamodni. A közeli Széki-féle gyógyszerházba menekültek, a hol bekötötték a sebeiket és segítségért telefonoztak a városházára.

El is jött értük *Pataki*, az inspekciós rendőrkapitány négy rendőrrel. De ők sem boldogulhattak, mert a tömeget most már maga a rendőr-uniformis is felbőszítette. *Pataki* ismét *katonai asszisztenciát kért.* Hamarosan *ki is vonult egy század gyalogság és szuronysyegező tisztitotta meg a térséget;* majd pedig közrevéve a rendőröket, a városházára biztos fedezettel kísérték őket.

A megostromolt városháza.

De ezzel nem ért véget a rabillió. A tömeg elkísérte az eskortot a városházára. Ott elsőbben is csak lármáztak: majd pedig látván, hogy e miatt bántódásuk nem esik, *betörték az összes aklakokat, letépték a hirdelési táblákat, a telefonosdronyokat, s mindent összetörték, zúztak, amihez hozzáférhettek.*

Újabb katonai segítség vált tehát szükségessé és *rövideseen rohamlépésben kivonult még két század gyalogság.* A katonaság megtisztította most a főteret és kordont vont a városháza körül.

Rombolás mindenfelé.

A főterről kiszorult tömeg már most elhatározta, hogy felkeres minden helyet, ahol rendőrt sejt. Először is a tornavivódába mentek, ahol éppen „székely-bál” volt. A tornavivódát, amely egy teljesen külön álló épület, formálisan megostromolták. — A bálozók még idejekorán elmenekültek; ámde az ott volt rendőrök szám szerint *hármán*, nem mertek kijönni, sőt magukra zárták az ajtókat, ablakokat. Egy hatalmas közápor aztán bezúzta az épület összes ablakait és már javában döngette az ajtókat is a nép, amikor megjelent a *negyedik század katonaság* is és a tornavivódától is eloszlatta a tömeget. Elvonulás közben egyre sürűbben hangzott a jelszó:

— *Meg kell ölni minden rendőrt!*

— *Meg kell verni a főkapitányt!*

A cirkusz elé vonult most a tömeg. Ott

is rombolt, pusztított és a rendőrök kiadatását követelte.

Kiszabadított foglyok.

Közben valakinek pokoli ötlete támadt:
— Menjünk a dolgozóházhoz!

És oda is vonult a tömeg, folytonosan lár-mázva, kiabálva, fenyegetőzve. Néhány perc alatt odaértek és megrohanták a dolgozóház kapuit. Addig döngtették, feszgették, amíg sikerült betörniök. És ekkor valósággal elárasztották a ház udvarát, folyosóit. Kifeszítették az egyes börtönhelyiségek és cellák vaspántos ajtait és az összes foglyokat kiszabadították.

Ekkor történt az első lövés is és pedig a tüntetők részéről. Valamelyik elkeseredett polgár belélt a dolgozóház igazgatójának az ablakán revolveréből. A golyó nem tett senkiben sem kárt. De az izgatottságot nagy mértékben növelte.

Innen is a katonaság zavarta el a tüntetőket.

Fel kell gyujtani a színházat!

Boszuvágyában a felbőszült nép most borzalmas jelszót adott ki:

— Fel kell gyujtani a nyári színházat!

És már indultak is, hogy ezt a tervet végrehajtsák. Ámde egy újságíró, hogy megakadályozza a veszedelmet, a 29-ik gyalogezred kaszárnyájába telefonozott és így történt, hogy mire a tömeg a nyári színházhoz ért, ott már szuronyerdő fogadta őt. E fölött való boszujában nekifogott a színház szomszédságában elvonnuló Kis-Szamos hidjának a lerombolásához. Erősen meg is rongálták már a hidat, amikor a katonaság innen is elűzte a lázongókat.

A Sétátér-utcán át Deák Pál főkapitány lakása felé vette útját most a tömeg.

Közben többen lázító beszédeket mondtak, míg Szász Ödön hírlapíró, az „Ujság“ segéd-szerkesztője, higgadt, okos szóval arra kérte a népet, hogy oszljon szét és vegyen magának más módon elégtételt. Hogy megnyugtassa a tömeget, azt mondotta, hogy Deák Pál már le is köszönt.

Szava elveszett a zajban és a nép csak folytatta bosszualló útját. A Főtérre értek ismét, ahol a katonaság útjokat állotta. Többen elenszegültek, sőt botot is emeltek Müller századosra, akit le is köpdöstek, követel is megdobáltak. Erre három elfogatás történt. Az elfogottak: egy vasesztergályos, egy bolti szolga és egy cseléd. Közben Müller százados a lázangók közt egy katonát vett észre. Elkiáltotta hát magát:
— Arretiren!

Mintegy ötven katona vetette magát utána, valóságos hajtóvadászatot rendeztek reá és miután négyszáz lépésnyire üldözték, el is fogták. Egy tisztiszolga volt, aki azzal védekezett, hogy mint báméskodó került a tömegbe.

A főkapitány lakásán.

Megkerülve a Főteret mégis csak elért a tömeg a Deák Pál főkapitány lakása elé. Ott éktelen lárma, fütty, kiabálás támadt. Aztán nekiestek az ablakoknak, bezúrták azokat, leszakították az ablakszárnyakat, kitörték az ablakfákat és behatoltak a főkapitány lakásába. Deák Pálné, a ki halálra rémült, alig tudott elzárkózni előlük a fiával és épen csak az a szoba maradt ép, ahova ők menekültek. A lakás többi részében mindent izzé-porrá zúztak, levomboltak, fölégettek a lázangók.

Aztán újra megjelent a katonaság; majd újból csillapító beszédeket mondtak a kolozsvári újságírók; mire éjjeltájban vége is szakadt a lázongásnak.

A katonaság egész éjjel cirkált. Müller századost, aki a kivonult katonaságot vezényelte, elismerés illeti okos, higgadt és mérsékelt vi-

selkedéseért. Hányszor láttuk, hogy ilyen alkalmakkor a szurony, a puszkatus és a Mannlicher-golyó csak még nagyobb bajt, veszedelmet okozott. Hogy most így történt, hogy emberéletben kár mégsem esett, az az ő érdeme.

Az új főkapitány.

A kolozsvári ostromállapotról késő éjjel a következő telefon jelentést vettük: Este 9 órakor a katonaság cirkáló körutat tett a városban. A rendőri szolgálatoakat a város legtöbb helyén a katonaság és a csendőrség végzi. A felügyeletet Palkovits tábornagy végzi, aki sorba járja az őrségeket. Kilenc óra után tartóztattak egy szolgát, aki követ akarta egy ház ablakait betörni és néhány részeg embert.

Késő délután összeült egy vegyes bizottság, mely tekintettel a rendkívüli zavarokra a jelenlegi főkapitányt tartósan szabadságolta és helyette Polc Rezső tüzoltókapitányt bízta meg a rendőrfőkapitányi teendőkkel. Polc Rezső a belvárosban magának tartotta a rendre való felügyeletet. Az összes utcákban rendőröket helyezett el, s különösen sok rendőrt állított föl a külvárosokban. A belügyminiszter és a honvédelmi miniszter táviratilag intézkedtek, hogy a katonaság és a csendőrség a rend fenntartásánál segítségére legyen az új főkapitánynak. A helyettes polgármester fölkererte a kolozsvári lapokat, hogy az ügyet oly módon tárgyalják, mely a béke és rend helyreállítását elősegíti.

— A helyettes polgármester azonkívül egy felhívást bocsátott ki, melyben a polgárságot nyugalomra intí. A felhívás jó hatást tett a polgárság körében.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: San-Toy, operette. Kovács Mihály vendégfelleptével.

Szerda: Szép Helena, operette. Kovács Mihály vendégfelleptével.

Csütörtök: A tánc. Az Uránia tudományos színház előadása.

Péntek: Szünet

Szombat: Modell, operette.

* Kovács Mihály vendégszereplése. A nyári színházban Sidney Jones kínai daljátéka. San-Toy kerül holnap színre. Az operettet az elmúlt hat hetes idényben mindig szép számu közönség előtt adták s ma már annyian váltottak jegyet, hogy nagy közönségre számíthat San-Toy. Az előadásnak különös érdekességet kölcsönöz, hogy ez estén mutatkozik be az aradi közönségnek Kovács Mihály, a népszínház kedvelt komikusa. Kovács Mihály Csulit játsza, ezt a szerepet nálunk Polgár kreálta. Egyébként a szereposztás a régi.

* A modell Suppé bájos zenéjű szerepéből nap-nap után folynak a próbák Rubos rendező és Békésy karnagy vezetésével. Az operett előadása látványosság számba megy. Tele van festői csoportozatokkal és előképekkel. A második felvonásban mutatják be a tavasz, nyár, ősz, tél jellegzetes képeit, ugyszintén itt jelenik meg Felhő Rózsi, mint Galatea és mint modell.

* Az Uránia. A budapesti tudományos színház, mint már jeleztük, csütörtökön mutatja be a nyári színházban a Tánc-ot. A vetítéshez szükséges gépek megérkeztek, ugyszintén a mozgófényképek is, hogy a Tánc előadása teljesen azonos lesz a budapesti előadással. Ez alkalommal a képeket nem a színpadról, hanem a nézőtérrel világítják s ez által a képek sokkal világosabbak és sokkal élénkebbek.

* Primadonnák családi öröme. Egyszerre két helyről is érkezik hír, amely primadonnák családi örömeiről szól. Karcagné Kopácsy Juliska, az idegen-

beszakadt művész, ma egészséges kis leányt adott életet és L. Komáromi Mariskának, aki a színeszet minden barátjának igaz sajnálkozására az elmúlt évet visszavonultan töltötte, fiacskája született.

Eltűnt orosz tiszt.

(A fogadó szenzációja.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Az aradi kávéházak terraszain, az esti korzón és az uszodában ugyancsak nagy feltűnést okozott a megjelenésével az a szikár, sebhelyes homloku, monoklis ur, akiről Aradra érkezése első napján tudták, hogy magasrangu orosz katonatiszt s tudták ezt annál inkább, mert először is a kozák tisztnek kissé különös uniformisában mutatkozott. Arany vállrojtos rozsdaszin waffenrokott, hosszuszaru lakkcsizmát, csipetnyi simléderes keppit viselt s kard nélkül, divatos sétatálcával róttá alkonyat idején az utcát.

Természetesen élénk találgatásoknak vált középpontjává a rejtélyes jövevény. Aradon időzését sokan az Ugron-Rimler-afférral hozták kapcsolatba s tudni vélték, hogy a muszka tisztnek itt van Rimler titkár urral találkozója. Mások ugy vélekedtek, hogy az idegen katona üldözött kém, s azért menekült a Maros partjára, hogy a lapok partfogását kerje. A kávéházak asztalainál már pikánsabb tereferék jártak. Pajkos urak összedugták a fejüket s úgy sutogtak a legfrissebb pletykáról:

— Szép asszony után jött a muszka.

— Szép asszony után? Ki lehet az?

A tekintetek fürkészve, lopva siklottak el az asztalok körül:

Psz!

Szoval a muszka tisztnél érdekesebb alakja nem volt két napig az unalom szürke felhőibe takaró Aradnak. Egyszer azonban eltűnt a szemhatárról az érdekes idegen. Nem volt sehol sem látható. Hova lett, merre? Még csak abban a fogadóban érdeklődtek igazán eziránt, ahol az orosz főtiszt szállása volt.

Ugy esett, hogy tegnap este teát kéretett a szobájába s azóta nem mutatkozott. Reggel hiába dörömbözött a szolga. Semmi választ nem kapott. Hadd aludjék, gondolta a szálló személyzete, ráér a pihenés. Aztán csak nem mutatkozott. Délben, az az ebédnél sem látták, délután se kérte a rendes teáját. Most már ketten is dörömböztek az ajtaján. Kezdett a dolog nagyon gyanussá válni. Kukucskáltak a kulcsiyukon. Nem láthattak semmit, mert a kulcs belülről el volt fordítva a zárban. A fogadó népe megriadt:

— Ennek fele sem tréfa — vélte egyhanguan.

Az ablakon se nézhetek be, mert be volt csukva s le volt bocsátva függönye. Elküldtek hát a rendőrségre. Azt izenték, hogy baj történt, aligha nem halottja van a hotelnek. Aztán jöttek a rendőrök, jött az orvos. Akkor már nagy volt az izgalom a fogadóban. Lázás futkosás volt a lépcsőkön, a folyosó tele volt emberekkel. Egy rendőr megverte az öklével az ajtót:

— Tessen rögtön kinyitani!

Csönd. Ez volt az utolsó kísérlet. Befeszítették az ajtót, mely recsegve dőlt a szoba szőnyegére. Aztán — nem találtak senkit. Összeforgattak mindent: ágyat, almariomot, még az éjjeli szekrény fiókját is kihuzogatták. A vendég nem volt sehol.

Végre a szőnyeg közepén hatalmas zsirfoltot fődöztek föl. Ez volt a vendég minden maradványa.

A rejtélyes orosz tiszt a 40 fokos hőségben elolvadt.

Frigyes császárné.

(1840—1901.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 5

Rövid, mindössze néhány szóból álló távirat hozza tudomásul a késő éjjeli órákban a hirt, amelynek bekövetkezte napok óta előrelátható volt, hogy *Frigyes császár özvegye ma este egynegyed 7 órakor Kronbergben meghalt.* Két hatalmas nemzetség állja körül ravatalát: az angol és a német; előbbi az elhunyt *Viktória királynő leányát*, utóbbi pedig *volt császárnéját és II. Vilmos anyját* siratja Frigyes özvegyében, ki mindössze kilenevenkilenc napon keresztül tartott uralkodása alatt férje oldalán megkedveltette magát alkotmányos érzülete és szabadságos elvei által.

A közeli katasztrófa veszélye, bármennyire is titkolták ezt a hivatalos bulletinek, már több napja kísértett. A ragyogás, fényesség, a pompa és az udvarnak ezekkel járó rideg etikettje körülvette a haldokló császárnét, de a hatalom és hódolat helyett már csak szánalomban volt része. Eletének és sorsának osztályosa: a császári férj, nehéz szenvedések után már rég elköltözött a földről, a hitves azonban, hogy a földi szenvedésekből több részt vegyen magának, itt maradt és megérte édes anyjának *Viktória királynőnek* gyászos halálát, hogy azután még szomorubb napokat töltsön, mozdulatlanul ülve székében órákon keresztül. Az képezte egyedüli szórakozását, hogy nézze, mint halásznak szolgálja a friedrichshofi park tavában...

A fejedelmi asszony *szivbajjal komplikált veséjében* szenvedett s csak utóbbi időben szívároghatott ki betegsége veszedelmes voltáról a hir, mert a roppant akaraterős császárné majdnem emberfölötti önmegtartózkodással, *némán* tűrte *eddig* *fájdalmait.* A nyáron még Olaszországban utazott és Saalburgba történt visszatérte után is jóideig — látszólag legalább — résztvett a programszerű udvari életben. Naponta kikocsizott és megtekintette a saalburgi építési munkálatokat. Az orvosok azonban már július elején lemondtak arról a reményről, hogy a császárné egészsége jobbra forduljon. A császárné ereje folyvást csökkent. Július 4-ike óta már ki sem kocsizhatott, sőt szobáját sem hagyhatta el, annyira gyöngve volt, szinte szemlátomást hanyatlott az ereje.

Mivel az orvosok a legcsekélyebb izgatottságtól gondosan és aggódva féltették, *Frigyes* herceg és neje, továbbá a hesszeni nagyhercegnő is Homburgban vett szállást. Az uralkodó család tagjai, a kik Friedrichsruheba érkeztek, csak nagyon rövid ideig maradhattak a kastélyban. A császárnét állandóan *Spielhagen* udvari orvos kezelte, a ki a kérdezősködésekre egyáltalán nem válaszolt. Szombat óta *Rennwert* berlini tanár is a császárné mellett volt.

Most már a saalburgi vár boltozatos termében kiterítve, holtan fekszik a legalkotmányosabb császárné. Fia és menyegye: *a német császári pár*, valamint *Henrik* herceg és neje a napokban elintáztak meglátogatására s csak este tértek vissza Homburgba. Azon körülmény azonban, hogy

„Friedrichshof“ várát a látogatók elől teljesen elzárták és hogy a császárnak naponként többször tettek jelentést az anyacsászárné állapotáról: mindez azt bizonyítja, hogy legilletékesebb körökben sem zárkóztak el a közeli katasztrófa lehetőségére elől.

Mint egy vasárnapi táviratunk jelentette, *Frigyes* császárné betegsége a múlt héten komoly fordulatot vett. Friedrichshof kastélyt Homburggal, a császár tartózkodási helyével telefonnal kötötték össze. A beteg császárné betegágyához táviratilag szólították unokáit *Eitel-Fritz* és *Adalbert* hercegeket. Vasárnap az orvosok a következő bulletint adták ki:

Frigyes császárnénak évek óta lassan fejlődő *külső baja az utolsó hét folyamán a belső szervekre is kiterjeszkedett.* A beteg ereje nem elégséges táplálkozás mellett gyorsan fogy. Ő felsége teljesen eszméletlen van és most nincs fájdalma. Aláírva: *Renvers, Spielhagen.*

A császárné betegágyánál a *Schaumburg-lippe* hercegnő, *Frigyes Károly* hesszeni herceg és neje és a *görög trónörökös* és neje állandóan ott voltak. Az agónia ma állott be. A ma reggel kiadott orvosi jelentés szerint *Frigyes császárné* ereje óráról-órára fogy. Szívműködése már nagyon gyöngy. *Vilmos* császár, *Augusztia Viktória* császárné és a trónörökös ma reggel Friedrichshofba érkezett. Az elhunyt császárné unokáját sürgősen hívták a beteg ágyához s *Edwárd király*, a ki most yachtján *Coves* mellett tartózkodik, ma visszatért Londonba és már délután Kronbergbe utazott.

Ekkor már előrelátható volt, hogy *Viktória Adelheid Mária Lujza* német császárné és porosz királyné, *Princess Royal of Grand Bretagne and Irland* és szász hercegnő, a reggelt nem éri meg. Az a betegség, melyet a császárné édesanyjának *Viktória királynőnek* halála tett kitörővé, erőt vett a 61 éves asszonyon, s az ma este egynegyed 7 órakor kiadta lelkét.

Vége szakadt ezzel egy szenvedéssel, küzdelemmel teli életnek, melyet az elhunyt császárné eltöltött. Mint *Albert* hercegné és néhai *Viktóriának* Nagybritánia királynőjének legidősebb leányát 1856-ban jegyezte el őt *Frigyes Vilmos* akkori porosz herceg, később német trónörökös és császár, kivel 1858. év január 25-én lépett házasságra. A hercegnő, miután apósa, I. Vilmos, a porosz trón ura lett, 1861. óta mint trónörökös szerepelt. Gondos nevelésben részesült, melyet anyja, a szigorú erkölcsű *Viktória királynő* jótékonyan befolyásolt; jelleme és erélye körültekintésre vallott. Mintaképe volt a nőnek és anyának, meleg pártolója a tudományoknak és művészeteknek.

Politikai tekintetben *Frigyes* császárné az *alkotmányos rendszernek* volt szószólója, vallási tekintetben pedig a *türelem* híve. Alkotmányos érzülete azonban, melyben férje, *Frigyes* császár is osztozott, szemetszert *Bismarcknak*, ki az angol nő befolyása ellen tekintélyét és hatalmát latba vetette.

Ily módon I. Vilmos császár és *Frigyes* fia között politikai ellentét keletkezett, mely a császárnét is sokak szemében népszerűtlenné tette. Meg kellett érnie azt a fájdalmat, hogy férje súlyos kórságba esett, mely őt a leggondosabb ápolás da-

cára trónralépése után a 99-ik napon, 1888. június 15-én sirba vitte.

Az éj folyamán a következő újabb táviratot vettük az özvegy császárné elhunytáról:

Kronberg, augusztus 5.

Frigyes császárné ma délben nyugodtan, halálküzdelem nélkül elhunyt. Halálos ágyánál jelen voltak *II. Vilmos* német császár, *Viktória Augusztia* császárné és a német császári család több tagja. A halál bekövetkezte után a császári kastélyra kitétték a fekete lobogót.

MULATSÁGOK.

(=) **Az orvosok táncestélye.** Az országos orvosszövetség aradmegyei és aradvárosi fiókja az országos orvosi nyugalomdíj és segély intézmény és részben a borossebesi járási menedékház alap javára a megyei fiókszövetség közgyűlése alkalmából augusztus 17-én, *Menyházán* nyári táncvigalmat rendez. Belépti díj: személyjegy 8 korona, családjegy 4 korona. A táncmulatságra, mely este fél 9 órakor veszi kezdetét, Aradról külön vonat indul *Menyházára* reggel 6 óra 25. és délben 12 óra 6 perckor. A táncmulatság végeztével ugyancsak külön vonat hozza be a közönséget, s ez reggel 8 órakor érkezik Aradra.

(=) **A székeleyek táncestélye.** Az aradi székeley-asztaltársaság tegnap este pompásan sikerült mulatságot rendezett a Vadember kerthelyiségében. Ez alkalommal felvettek a mulatságok műsorába két előadott vígjátékot is. Egyiknek címe: „Megjöttek a huszárok“, másiknak: „Süketnek kell lenni.“ Az előadás végeztével az ifjuság táncra kerekedett, a mi csak a késő éjjeli órákban ért véget. Jelen voltak:

Asszonyok: Szép Jánosné, Virágh Dénesné, Biber Jánosné, Barra Jánosné, Balászné, Hercegné Gáborne, Adler Józsefné, Flamm Györgyné, Kőrösy Mihályné, Lázár Péterné, Striberny Jánosné, Kaiser Antalné, Lázár Antalné, Baumgartner Rudolfné, Barra Imréné, Balla Frigyesné, Szabó Györgyné, Nádas Gyuláné, Heiser Lipótné, Reinicer Sándorné, Nagy Arpadné, Szovák Sándorné, Bene Gyuláné, Szilaj Mihályné, Loj Miklósné, Ronai Lajosné, Préh Sándorné, öz. Tégér Istvánné, Benkő Gyuláné.

Leányok: Turóczy Erzsike, Kőrösi nővérek, Mészáros Ilus és Erzsike, Benkő Laura, Tóth Teréz, Boján nőv., Gyepmár nőv., Himler nőv., Puskel Ilona, Kovács Rozika, Lázár Anna, Schmidt Ilona, Babocs Erzsike, Engler Fáni, Kovácsics Nina.

(=) **A szabók mulatsága.** A szabó munkások szakegyületének tegnap délután volt a második sikerült táncmulatsága a családi-nagyerdőben, melyen jelen voltak:

Asszonyok: Holleiter Ferencné, Labori Márkné, öz. Mariánovits Jánosné, Zsibrita Flóriánné, Hepp Péterné, Pappné, Thun Jakabné, Freund Mátyásné, öz. Albert Jánosné, Adamez Henrikné, Gardián Lajosné, öz. Fric Alajosné, Stefán Jánosné, Soguly Pálné, Pojatz Imréné, Madarász Jánosné, Martin Jánosné, Schneider Jánosné, Erdelyi Antalné, Mokor Györgyné, Lőrincné.

Leányok: Stefán Evike, Világ nőv., Papp Ilonka, Jankovits Milike, Vozár Hermína, Gruc Józsefné, Kornel Franciska, Szevin Krisztina, Schneider Anna, Knöbl Katica, Veszely Mariska, Márkovits Miléva, Hammer Mariska, Rein Giza, Papp Kriszta, Luck Katalin, Freuer Gizella, Stéger Mariska, Pálkás Veronka, Dugovits Ilon, Kovács Pirosa, Eliás Katica, Thun nőv., Meder Erzsike, Pomár Erzsike, Szeck Erzsike, Szecskei Katica, Fackelmann Anna, Szöke Mariska, Veszprémi Ilonka, Kholmán Katica, Busnyák Emma, Ernst Anna, Tauber Etelka, Hoffer Angela, Gattermeier nőv., Markó nőv., Fritz Mariska, Stefán nőv., Mariánovits Stefánia, Szanyi nőv., Bosnyák nőv., Szmokai Jozsefné, Drummer Franciska, Vanke nőv., (N.-Szalonta), Kocsis Aranka, Romanov Anna, Argyelán Zsófia, Ekes Hermína, Botor Ilonka, Molnár Mariska, Luck Jolán, Mund Lea, Proszk Margit, Barbos Lujza, Albert Mariska, Rác Mariska, Kovács Terka.

(=) **Tűzoltó bál Uj-Aradon.** Fényes táncmulatságot rendezett szombaton este az egyesült *uj-arad szigmondházi önk. tűzoltó kar* a Martini-

féle sörcsarnok kerthelyiségében, melyen Uj Arad intelligenciája teljes számban megjelent. Ott voltak többek között *Capdebó* Ferenc a kerület országgyűlési képviselője, *Schäffer* Béla főszolgabíró, *Szárnyassy* Béla dr., *Rittich* Antal, *Hemmen* Ferenc dr. stb. A táncmulatságon részt vett hölgyek névsora a következő:

Asszonyok: dr. Szárnyassy Béláné, Jamnicky Jánosné, Klug Jánosné, Stranzky Lajosné, Schramm Józsefné, Vander Vene Jánosné, Van der Vene Ferenoné, Billich Györgyné, Klukovits Adámné, Seidl Ferenoné, Petuli Jakabné, Heindl Andrásné, Felzmann Alfrédné, Weninger Józsefné, Weil Lajosné, Bizinger Antalné, Vezér Jánosné, Kalász Jánosné, Michelbach Györgyné

Leányok: Iraszek növ. (Szeged), Szárnyassy Emilia, Eichert növ., Klug növ., Klukovits Rózsika, Billich Anna, Leidl Emilia Prága, Bisinger Teréz, Van der Vene növ., Jaszinsky Ida, Klug Mariska, Weil Rózsika, Matica Mariska (Perjámos), Hüttner Ella (Káransebes).

Uti levelek.

Irta: Colomanus.

Bécs, augusztus 5.

I.

Nem volt nyugtom k. szerkesztő barátom, be kellett csomagolnom podgyászomat és elindulni otthonról, menekülni az irtózatot melegek és sok egyéb elől, a mi a nyári otthon tartózkodást kiállhatatlanná teszi.

A feleségemmel a rendes hadi tanácskozást megtartottam, mely az idén sokkal simábban folyt le, mint tavaly.

— No hát — mondom én egy izzó forró estén — mi lesz velünk édes galambom? Menjünk vagy maradjunk?

Feleségem rám méteszti szemét, mialatt megelégedett mosoly ült az arcára és így szól a csodálkozás hangján.

— Hogy érted ezt?

— No igen — utazzunk valahová?

— Utazni? Nézd édesem, én nagyon szeretnék elmenni, már csak azért is, mert a Lajos direktor is jelentkezett a feleségével utitársnak, no aztán a kis Répai fiskális is csatlakoznék hozzánk; nagyon kellemes emberek, nagyszerű kompánia lenne együtt, de hát nem tudsz takarékoskodni az uton, ez volna az egyik baj, azután meg sokat ugrálsz ki a hámból, ez volna a második és a legnagyobb baj. Ha megigéred...

— En nem igérek semmit. Feltételekhez nem kötöm az utazást.

— Hát akkor maradjunk itthon, én inkább lemondok róla.

— Itt maradni? Ugyan kérlek, mit csinálsz itthon? Tiszta bosszankodás az itt maradás. Délután nagyon kellemes volna a Zemplényi terrazon a feketekávészás, de nem lehet ott maradni. Ezek az új harangok a teniplom tornyában nagyon szépen szólnak, szó sincs róla, de annyit szólnak, oly sokáig kongatják őket, hogy már szinte ideges vagyok tőlük. *Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango*, — egyik a másik után, majdnem szünet nélkül, már babám az kissé sok a jóból.

— Az még nem ok az elutazásra!

— Jó, mondjuk, hogy ez nem ok. De már beszélgetni se lehet ott az emberekkel. — Nem hallasz egyebet, mint fellép-e *Hieronimi* Aradon, vagy nem? *Salac* lesz-e képviselő; *Müller* Károly hogy fog viselkedni a jelöltekkel szemben; jó lenne-e egy eleven miniszter ide stb. stb. — Ha ezt a kérdést alaposan megbeszéltek, akkor meg a rejtélyes vasszekerényt rángatják elő, hogy kinek is van benne egy kis bélyegzett papiroskaja; azután meg ennek vagy annak a váltóskának mi is a története; egynek kellett a jour-költségek fedezésére, a másikkak kellett a páholy bér megfizetésére, a harmadikkak egy érdekes liaeson részleges

fedezésére, — az isten tudja még kinek, — mire.

— Hiszen ezek nagyon érdekes dolgok!

— Ugyan kérlek, — mi az ördög érdekes van benne? Ép oly érdekes, mint a szinbáz ügy, ettől már igazán megcsömöríttem. Nem hallasz egyebet, mint hogy ki udvarol a primadonnáknak, a drámai szendének, a naivának. Komolyan a szinügyről nem beszél senki, pedig volna elég említésre való.

— Hát beszélj te erről komolyan!

— Én? Még csak az kellene. Ugy felizgatnám magam, hogy betege lennék. Hát lehet nyugodtan nézni ezt az állapotot? A direktor Pesten lakik, ott tele van a feje a Magyar szinbázsal, itt pedig össze-vissza megy minden, mint egy kormány nélküli hajó. — A társulat nem ér egy fapipát sem, a műsor monoton érdektelen, a szerepkiosztások szinte lehetetlenek — ugyan kérlek! Es aztán kivel beszéljek komolyan? Valamelyik szinügyi bizottsági taggal? Az azt mondja, hagyjam békében, ő most szabadságon van. Egy bérlővel? Az még dühösebb mint én.

— Persze. — persze, ha orfeum volna, akkor türethetőbb volna a helyzet!

— Igen is türethetőbb volna a helyzet. És miért ne legyen? Az én magyarságomat az már nem veszélyezteti; az erkölcsömet pedig — ugyan kérlek, nem mondtad te magad is, hogy a szinház rosszabb, erkölcselenebb, mint akármilyen lebujsz, vagy *Folie caprice*?

— Hát olykor-olykor. Különbén hát várd meg, míg lejön a vendéglősök kérvényének az elintézése a miniszteriumtól és akkor lesz orfeum.

— Te ugyan naiv lélek vagy. Azt várjam én meg? Hát azt hiszed, hogy Mathuzsálemi kort érek én el? Nem ösméred te még a mi közigazgatásunkat? Majd öt év múlva, akkor majd még beszélünk erről. Tudod a lóvasut ügye már azóta huzódik, a vashid ügye még husz évig fog huzódni — ez már nálunk így megy. Hagyj békében, mert érzem már, hogy pukkadok.

— Ott a Baross-park, a Salac-park, ott pihenhetz.

— Ugy látom, te ingerelni akarsz. Hisz ha ott van egy szép terebélyes fa, azt egyszerűen kivágják, hogy isten ments valahogy árnyék ne legyen a parkban. Szót se többet, megyünk, még pedig holnap.

— Hova?

Eközben csengetnek az ajtón. Egy hordár állit be és átad egy levélkét.

— Répai fiskális ur tisztelteti a nagyságát.

Az én nagyságám erre felolvassa a levélkét, mely így szól:

Kedves kartárs nagyság! Örömmel értesitem, hogy Lajosék holnap már indulnak, még pedig Svájcba. Miután kedves férje ura már mindent elrendezett és engem is meghitt az ultra. tisztelettel jelentem, hogy reggel az indulóházban találkozunk. A viszontlátásra! dr. Répai.

— Micsoda? Hát te már mindent elrendeztél?

— Hát persze!

— Akkor mire való volt, az a sok okoskodás?

— Tudod galambom, a forma miatt!

Igy történt ez kedves szerkesztő barátom néhány nap előtt este és így volt az, hogy már Bécsből elindulva a Svájc felé zónázunk én és a feleségem. Lajos direktor a felesége, meg a kis Répai. Viselt dolgainkól és uti élményeinkről részletesen beszámolok. Adieu!

A Szelle-Kormos ügy.

(A csődválasztmány árverését.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Szelle József csőd-ügyében vasárnap délután érdekes fordulat történt. A csődválasztmány ülést tartott s ezen elintézték azokat a kérvényeket, melyeket a csődválasztmány az utolsó választmányi ülés óta kapott. Ezek között elintézték *Szelle* József azon kérvényét is, melyben az árverés kitüzésének elhalasztását kéri.

A csődválasztmány érdemileg nem döntött a kérvény tárgyában, a halasztás kérdésében sem intézkedett, de a hangulat után ítélve, *Szelle* még sem fogja megakadályozhatni sem kérvénynyel, sem a nála szokásosabb erőszakkal butorainak elárvereztetését.

A csődválasztmány a kérvényre a következő határozatot hozta:

Tekintettel azon tapasztalati tényre, hogy az árveréseken rendszerint hiányzó nyilvánosság és verseny által az egyéb zálogjogi biztosított hitelezők érdeke károsodást szenved, a csődválasztmány felelőssége tudatában a halasztási kérelem tárgyában mindaddig nem határozhat, amíg a halasztást kérők be nem igazolják, hogy a fennálló adó és illeték tartozások miatt a csődhitelezők érdekét fenyegető adóárverés esélye végleg meg nem szűnt.

Tehát a csődválasztmány határozata az, hogy *Szelle* előbb fizesse ki adósságait a városnál, s majd csak azután beszéljen az elhalasztásról. Ez természetes is, mert az adóárverések nálunk a birói árverések eredményét nagyon sokszor illuzóriussá teszik. Tegyük fel pl., hogy ezen az árverésen *Szelléné-Fischer* Margit megveszi a butorokat, ami, ha a *Szelle* lakásán történik az árverés, bizonyára meg is lenne, s akkor a csődtömeg nem kapná meg azt az értéket, mely a butorokban fekszik, sőt egyáltalán nem kapna semmit, mert *Fischer* Margit nem adósa a csődtömegnek.

Általános a panasz jogász körökben, hogy a közigazgatási árverések mai rendszere nagyon sokban akadályozza a birói árveréseket, először, mert gyorsabban, sommásan hajtják végre, de azután azért is, mert a birói árverés elől a közigazgatási árverés elvonja az értéket. Mire a bírósági árverést meg kellene tartani, már nincs semmi a lefoglalt tárgyakból, elvitte a közigazgatás.

Hogy ez így van, ime erre egy klasszikus példánk, mely éppen *Szellénél* történt. *Szelle* nem régen árverezteték, még pedig az ő lakásán. Valami adónátraléka volt és e miatt árvereztetett nála a város. Leközljük azt a jegyzőkönyvet, melyet akkor vettek fel. Nagyon érdekes és tanulságos lesz az adóárverés jegyzőkönyvében kitüntetett összeget összehasonlítani azokkal az összegekkel, melyeket a csődleltár a bírósági becsüs becslése alapján tüntet fel. Megjegyezzük, hogy maga a csődleltár is mérsékelten kis összegeket tüntet fel, de ami az adóárverésen történt, az egyenesen botrány.

Könnyebb összehasonlítás okából háromféle összeget tüntetünk fel. Az első az *állítólagos*, *Szelle* bemondása alapján följegyzett beszerzési vagy vételár, a második a *becsár*, a harmadik a *vételár*.

AZ összes lefoglalt tárgyra egyedüli ajánlattevő és vevő — *Fischer* Margit volt, mint ez az árverési jegyzőkönyvből kitűnik. Minden egyes tételnél az első sorban feltüntetett összegek a leltár összegei, a második sorban levők az árverési jegyzőkönyv összegei.

Ime, itt a rendkívül érdekes összehasonlítás.

	Beszerzési ár Kor.	Becsérték Kor.	Vételár Kor.
1 nagy perzsa lábszőnyeg	1200.—	400.—	
Fischer Margit megvette Zöld színű virágos garnitúra	200.—	120.—	14.— 15.—
2 fényezett fali tükör	240.—	120.—	10.— 6.—
3 függöny mollból és 3 karnis	160.—	80.—	4.— 2.—
2 rézagy	400.—	200.—	20.— 15.—
Magdolnát ábrázoló olajfestmény ...	1600.—	1200.—	1.50 1.—
Ébenfa zongora ...	1400.—	1000.—	50.— 75.—
4 eredeti olajfestmény	3000.—	1280.—	12.— 15.—
Faust kép olajfestmény	4000.—	1000.—	12.— 15.—
1 könyvszekrény gipszfigurákkal ...	2500.—	1600.—	40.— 50.—
11 darab eredeti festmény	1100.—	440.—	11.— 5.40

Ehhez a kimutatáshoz még néhány megjegyzésünk volna. A csődleltár és az árverési jegyzőkönyv elnevezései között is szinte kacagató különbségek vannak. Így pl. a csődleltár így jelez egy zongorát:

„egy ebenfa zongora“,

míg az árverési jegyzőkönyv egyszerű naivitással azt mondja:

„fazongora“.

Aki ért a zongorához, tudja, hogy a kettő között óriási különbség van.

A csődleltár egy helyen szabatosan megnevezi:

„Faust kép. eredeti olajfestmény.“

Az árverési jegyzőkönyv, kerülni akarván a műértésnek és az esztetikai ismeretnek még a gyanuját is, úgy nevezi meg a Faust-képet:

„egy kép, férfi-ábrázattal.“

Azután ott van a könyvszekrény. A csődleltár a könyvszekrényt külön megnevezi és 2500 koronára becsüli. A könyveket külön kötetenként sorolja fel és azokat mintegy 6000 koronára becsüli.

Az adóárverési jegyzőkönyv, egyszerűen és röviden akarván végezni evvel, így jelzi:

„egy könyvallvány könyvekkel“

Ezt össze-vissza 40 koronára becsüli. Tehát a 8500 korona értékű könyvtárt, mely azonban megér 15000 koronát is, 40 koronára teszi az adóárverési jegyzőkönyv és ezt Szelléné 50 koronáért vette meg.

Nyilvánvaló tehát, hogy Kertész Miksa dr. tömeggondnok és a csődválasztmány méltán féltik a hitelezők érdekét az adóárveréstől.

Természetesen legérdekesebb a Magdolna kép sorsa. Ezt a legalább 2000 forintos képet Szelléné 1 koronáért vette meg.

Ezek az adatok érthetővé teszik, hogy az árverést Szelle lakásán megtartani nem lehet, mert oda be nem megy senki, ha még oly olcsón jutna is a legremekebb műtárgyakhoz.

A csődválasztmány tegnapi ülésében Szellének Kertész dr. elleni panaszával is foglalkozott. A választmány ezt a panaszt elutasította és kijelentette, hogy a tömeggondnok törvényszerű kötelességét teljesítette akkor, mikor a csőd minél gyorsabb lebonyolítása és a csődva-
gyon biztosítása érdekében a csődválasztmány előlegez hozzájárulása és utasítása folytán a pótleltárba felvett váltókat peresítette.

Drága utazás.

(29.444 korona egy megsérült utasnak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5

Hét év óta huzodó pör fejeződött ma be a szegedi kir. törvényszék előtt. A pört még 1894. évben indította meg egy debreceni építész a magyar államvasutak ellen kártérítésért. A szegedi törvényszék hozta az első ítéletet a pörben, a mely végigjárta a felsőbiróságokat is. Most döntött a kir. kuria s a harmadfoku ítéletet ma hirdették meg a fölperes előtt. A kuria megerősítette a törvényszék ítéletét, a melylyel az a vasutal szemben 29.444 korona 40 fillér kártérítést ítél meg a fölperesnek.

Egy vasuti balesetből támadt a hosszú időre elnyúlt pör. Hirsch Miklós debreceni építési vállalkozó 1894. évi december 1-én fél 4 órakor Szegedről Hódmezővásárhelyre utazott. És ebben az utjában érte őt komoly baleset.

Alig robogott ki Rökus állomásról a személyvonat, tiz perccel később egy mozdonyt indítottak el a személyvonat után. A mozdony H-Mvásárhely alatt beért a személyvonatot és a hajnali homályban nekifutott a személyvonatnak. A gép nagy erővel belecsapódott a személyvonatba s annak két utolsó kocsiját darabokra zúzta.

A személyvonat utolsó előtti kocsijában utazott Hirsch Miklós vállalkozó, a ki az összeütközés alkalmával, komoly, nagy sérüléseket szenvedett.

Hódmezővásárhely állomáson eszméletlen állapotban szállították le a szerencsétlenül járt embert a vonatról s ápolás alá vették. A vállalkozó három hónapig maradt H.-M.-Vásárhelyen, amíg végre annyira felgyógyult, hogy tovább utazhatott Debrecenbe.

Az utas, amikor felépült, kártérítési pört indított a szegedi kir. polgári törvényszék előtt a magyar államvasutak ellen. Keresetében 161.176 korona 40 fillér kártérítés megítélését kérte. A törvényszék helyt is adott a keresetnek s kártérítés címén 29.444 korona 20 fillért ítél meg a vállalkozónak.

A fölperes fölbbevétele folytán az ügy a kir. ítélőtábla elé került, amely megváltoztatta az elsőfoku ítéletet s magasabb összegben szabta meg a kártérítést. A kir. kuria azonban most az elsőfoku ítéletet erősítette meg.

A kir. kuria ítéletét Batta János kir. törvényszéki bíró ma hirdette meg Hirsch Miklós debreceni vállalkozó előtt, aki ma délután már el is utazott Szegedről Budapestre, hogy a magyar államvasutak igaegatóságánál fölvegye a neki kártérítés címén megítélt tekintélyes összeget.

HIREK.

Elhunyt szerb püspök.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Temesvárról jelenti tudósítónk, hogy Popovics Nikanor szerb püspök vasárnap reggel 4 órakor szívszélhűdésben meghalt.

Popovics Nikanor 1831-ben született Kisfalud baranyamegyei községben, hol apja néptanító volt. Gimnáziumi tanulmányait Karlócán, Verbászbán, hol Brankovics György patriárka volt iskolatársa és Szegeden, jogi tanulmányait a budapesti egyetemen végezte. A teológiát Karlócán végezte, hol az 1861—62. iskolai évben mint gimnáziumi tanár is működött, 1862-ben a krusedoli kolostorban pappá szentelték és ugyanakkor Bacsince szerémségi faluba nevezték ki lelkésznek. Itt 1881-ig működött.

1872-ben, 1874-ben és 1879-ben a szerb

egyházkongresszus agja volt; 1879-ben ugyanek kongresszus választmányi tagságát nyerte el. 1881-ben Csurog bácsi községbe került, mint lelkész és kerületi esperes. Felesége halála után 1890-ben szerzetes lett és mint ilyen előbb a sisatováki, majd a beocsini kolostor kormányzójává nevezték ki.

Ez utóbbi kolostorban érte őt megválasztása a temesvári püspöki székre, miután Brankovics Györgyöt, elődjét, patriárkává nevezték ki. Installációja 1892. február havában történt.

Temesvárott Popovics püspök koncilians jellemével, föllépésének egyszerűségével, magyarbarát érzésével és jótékonyágával nem sokára megnyerte a lelkeket. 1895-ben lábaja miatt amputáltatnia kellett ballábát. Hat hónappal ezelőtt könnyű szélütés érte, melyből azonban rövid idő alatt föllábadt.

Most érte a szélütés másodszer s meg is ölte. Elhunytát három férjes leánya siratja. Brankovics patriárkát és a családtagokat táviratban értesítették. A káptalan gyászjelentést adott ki. A temetés kedden délelőtt lesz.

Gyilkos bombarobbanás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Borzasztó szerencsétlenség történt tegnap délután a főváros közelében, az örkényi tüzérségi gyakorlótéren. Négy gyermek egy még ki nem égett robbanó-ágyugolyót talált a gyakorlótéren, bontogatni kezdte, kövel ütögette, míg nem a lövedék felrobbant s három gyermeket halálosan, egyet pedig súlyosan megsebesített. A sebesült fiuk közül egy ma délben iszonyatos szenvedések után meghalt.

A katonaság azokat az ágyugolyókat, a melyeket az örkényi gyakorlótéren ellődöz, a megtalálójától valami csekély összegért vissza szokta váltani s ezért a gyakorlatok után rendszeren egész sereg gyerek csatangol a téren, kilótt golyót keresve, hogy pár krajcár haszonhoz jusson.

Vasárnap is így történt a dolog. Négy örkényi fiu, a tizenhét éves Doricsák József és a három Garsik testvér, a 15 éves András, a 13 éves János és a 12 éves György valahol a földbe belefuródva egy robbanó lövedéket talált. Nagy örömmel ásták ki a földből, aztán félre ültek vele, először nyitogatni kezdék, mikor pedig nem boldogultak vele, téglával verték, hogy összezúzzák s hozzájussanak a tartalmához.

Ekkor rettenetes dolog történt. A bomba az ütésre iszonyu dördüléssel felrobbant, darabjai szerteszóródtak és súlyos sebeket ejtettek a négy fiun, akik jajgatva, vonagló testtel terültek el a földön.

A robbanás óriási zajára a közeli házakból elősiettek az emberek s csakhamar rátaláltak a vérbefagyott négy gyermekre. Rögtön telefonoztak be Budapestre a mentőkért, akik két kocsival indultak ki dr. Virosztek Győző parancsnoksága alatt a szerencsétlenség színhelyére. Ott bekötötték a sebesülteket, aztán bevitték őket Budapestre a Rökus-kórházba. Az ut nagyon sokáig tartott, mert a szörnnyen összeroncsolt tagu fiukat csak lépésben lehetett szállítani.

A sebesültek közül Garsik Andrásnak a jobb felső karja van összezúzva s a mellkasa szétrombolva, Garsik Jánosnak mind a két lába teljesen széttroncsolva, Doricsák Józsefnek szintén mind a két lába össze van zúzva, azonkívül a jobb felső karja is el van törve. Garsik András ma délben meghalt. A többi három fiu állapota életveszélyes.

— **A német császár részvéte.** *Szilágyi Dezső*, a napokban elhunyt nagy államférfiu halála felett *II. Vilmos német császár is kifejezte részvétét.* Kielből ugyanis távirat érkezett ma *Szell Kálmán* miniszterelnökhöz, a melyben *Eulenburg* herceg német nagykövet *Szilágyi Dezső* halála felett a német császár *legbőszintébb részvétét* fejezte ki. A császár, ugymond a sürgöny, teljesen átérzi a csapást, mely e halálózással hazánkat érte. A részvét kifejezéséhez a maga részéről csatlakozott *Eulenburg* nagykövet is.

— **A képviselőház új elnöke.** A *Magyar Estilap* úgy értesül, hogy a Ház új elnökéül *Szilágyi Dezső* volt kiszemelve, mivel *Percel Dezső* vissza akar vonalni. *Szilágyi* rövid idővel halála előtt kijelentette, hogy az elnökséget hajlandó volna elfogadni. Mivel közben *Szilágyi* meghalt, az új elnök *Darányi Ignác* földművelésügyi miniszter lenne, a kinek jelölésére hír szerint már a miniszterelnök bele is nyugodott. Ezeket a kalandosnak látszó híreket közlő lap még azzal a szenzációval is szolgál, hogy *Wlassics Gyula* közelébb a kuria elnöke lesz, e szerint tehát gondoskodni kell majd a kultuszminiszteri tárca betöltéséről is.

— **Szilágyi Dezső hagyatéka.** *Szilágyi Dezső* hagyatékának leltározását ma nem folytatták. Ma ugyanis a képekre és a könyvekre került volna a sor, ezek kellő fölbecsülésére azonban műszakértők váltak szükségessé. Ennélfogva az örökösök megbizásából *Poynár Dezső*, az elhunyt unkaöccse ma délben felkereste *Szalay Imre* miniszteri tanácsost, a Nemzeti Múzeum igazgatóját és arra kérte, hogy a műtárgyak fölbecsülésére ehhez értő becsűst jelöljön ki. A hagyaték értékesítésére nézve az örökösök eddigei még nem állapodtak meg és az országgyűlés összeüléseiig nem is határoznak, mert úgy értesültek, hogy a kormány több képet meg akar vásárolni.

— **Az új tizkoronások.** Bécsi tudósítók értesít, hogy az új papir tiz koronások *szeptember 2-án* lesznek a forgalomnak átadva. A régi 5 és 50 forintosok beváltásáról intézkedő hírdemény a legközelebbi napokba fog a hivatalos lapban megjelenni. Egyelőre csak 112 millió forint értékű régi államjegy kerül beváltásra, a melyek részben az új papir tiz koronásokkal, részben az ezüst öt koronásokkal lesznek pótolva.

— **Sikkasztás egy fővárosi bankban.** Egyik budapesti estilap értesülése szerint a *Magyar Országos Központi Takarékpénztárban* nagyobb sikkasztás történt. *Dezső Sándor*, az említett pénzintézet főhivatalnok *hatvanezer koronával* megkárosította az intézetet s azután megszökött. *Dezső Sándor* családja megígérte, hogy a felmerült kárt fedezi, így a takarékpénztárt veszteség nem fogja érni.

— **Kegyelem egy halálraitótnak.** *Katona György* a szegedi Csillagbörtönben már napok óta várja a királyi döntést, mely élete és halála fölött határoz. *Katona Györgyöt* a tavasszal kégyilkosság miatt halálra ítélte a szegedi esküdtszék. Az elítelt kegyelemért folyamodott a királyhoz. Ma érkezett le a királyi döntés, melyet eddig nagyon titokban tartottak. Ez volt az oka, hogy sokféle hírt bocsátottak világgá, még az is tudták, hogy a kir. ügyészség már intézkedett a bitófa felállítására és *Bali Mihály* meghívása iránt. Ez azonban nem igaz, mert a király *kegyelmet gyakorolt* és *Katona György* halálbüntetését életfogytiglani fegyházra változtatta át. Az ítéletet ma hirdették ki a szegedi Csillagbörtönben, s az ítélet-hirdetésre meghívták a védőt is.

— **A pozsonyi mandátum.** Egy pozsonyi német lap jelenti: A pozsonyi volt nemzeti párt tagjai tegnapelőtt este *Apponyi Albert* gróffal, ki *Szilágyi* temetése után a szabadelvűpárt klubjába ment, telefon útján érintkezésbe léptek és egész forma zerüen megkérdezték, vajjon *Apponyi* hajlandó volna-e elfogadni az első kerület képviselő-jelöltségét. *Apponyi* gróf a leghatározottabban kijelentette, hogy bármennyire megtisztelő rá nézve a felajánlás, nem hajlandó Pozsonyban képviselőjelöltnek fellépni. E végleges elhatározását azzal indokolta, hogy nagy hálára van kötelezve *Jászberényi* választói iránt s hogy ezért pozsonyi barátai kedvéért, kik iránt régtől fogva teljes szimpátiával viseltetik, mostani mandátumáról, illetve egy esetleges újabb *Jászberényi* jelöltségről nem mondhat le.

— **Ifj. Ábrányi Kornél házassága.** A nagy beteg ifj. *Ábrányi Kornél* országgyűlési képviselő, a „Pesti Napló“ szerkesztője, vasárnap, e hó 4-én házasságot kötött *Tömörly* Adiennel.

— **Zavarok a diósgyőri vasgyárban.** Miskolcra táviratozzák, hogy a diósgyőri vasgyárból munkahiány miatt ma 600 munkást bocsátottak el s azonkívül beszüntették az éjjeli munkát. A munkások kérelmére *Ditsey* igazgató viszaállította az éjjeli munkát, de kijelentette, hogy ezt csak ideiglenesen teszi. A munkások küldöttségét fognak meneszteni *Hegedűs* miniszterhez.

— **A szegedi honvéd-zenekar hangversenye.** Az aradi dalegylet tegnap, vasárnap már második hangversenyt rendezett, melyek Aradon úgy látszik, nagy népszerűségnek örvendenek. A dalárda agilis rendezősége, melynek élén *Jóó Béla* dalegyleti alelnök áll, úgy a délutáni ligeti, mint az esti hangversenyre szép közönséget tudott összehívni. Az esti hangverenyen vasárnap is oly tömegesen jelentek meg a zenekedvelők, hogy jó részüknek nem is jutott hely. *Kerner* karmestert minden szám után lelkesen meéljeneztek és megtapsolták, szintugy bő elismerést kaptak a dalárdisták is, kik énekükkel valósággal elradadták a közönséget. A hangversenyt ma este megismételték a Kass-vendéglő kerthelyiségében, ismét óriás közönség részvétele mellett. A vasárnap délutáni hangversenyen a nagy-babát *Marossy Micike*, a második díjat pedig egy rózsaszínű ruhás szőke baba: *Soltész Magda* nyerte el.

— **Jubiláló huszárorrmester.** Az aradi cs. és kir. Hadik huszárezred fegyverkovács őrmestere: *Nágele József* a mult napokban megkapta a koronás ezüst érdemkeresztet. A becsülettel és szorgalommal teljesített 30 évi munka elismerése volt ez a kiüntetés. Az érdemkeresztet a mult napokban nagy ünnepek keretében tűzte az őrmester mellére *Lázár Frigyes* ezredes, ki szép beszédben méltatta a jeles katona érdemeit. Akkor a tisztikar ebédjére meghívták *Nágelet*, kire köszönőt is mondtak. A kiüntetett őrmestert szombaton este tovább ünnepelték a kollegái. A Hadik huszárorrmesterek bankettet rendeztek *Nágele József* tiszteletére a Millennium éttermében. A sárga színű, fess őrmesterek közt ott fényltek a huszártisztek aransujtásos attilái is. Az őrmesterek multságán ugyanis megjelent az aradi 3. huszárezred teljes tisztikara élén *Lázár* ezredessel, az összes aradi lovas- és gyalogos garnizonok tisztjei, a csendőrtisztek s minden fegyvernemnek egy-egy őrmestere, azonkívül számos civil, akik azelőtt a Hadik-huszároknál szolgáltak. A vacsora alatt az első felköszöntőt magyar és német nyelven *Lázár* ezredes mondotta. Szólt a bajtársi viszonyról, mely a szombati estén olyan fényesen nyilvánult meg s aztán az egyetértésre és a bajtársi jóviszonyra

űritette poharát. *Kordesch* Eduárd őrmester örömeinek adott kifejezést, hogy az ő feladata tolmácsolni azon való örömet, hogy bajtársukat a legfelsőbb hadur koronás ezüst érdemkeresztel üntette ki. Büszkeséggel tekint ünnepelt társának feldisített mellére és kéri az Istent, hogy tartsa őt és többi bajtársait továbbra is megtisztelő barátságában. Majd *Lázár* ezredesre emelt poharát, avval a megjegyzéssel, hogy az ezredes mai megjelenésével eklatáns bizonyosságot szolgáltat a mellett, hogy szíve melegen dobog alárendeltjeiért. A sikerült és kedélyes hangulatban lefolyt banket, melyen a 33-ik gyalogezred zenekara játszott, az éjjeli órákban ért véget.

— **Az ideai sorozás.** Az ideai rendes és utóállítások befejeztetvén, megállapították, hogy az ideai ujonc állomány a tavalyihoz képest csökkent. A katonai körökben ehez azt az érdekes kombinációt fűzik, hogy ennek az oka az épen a 21 év előtti háboru, mikor a hadjárat a családi élettől a fiatalságot elvonta. Szóval mindenképpen áll, hogy ha sok katonát akarunk, ne háboruszkodjunk.

— **Az ujvidéki leányszöktetés.** A nagy szenzációt keltő Ungár-Szemző ügy immár a befőzés stádiumába lépett. Mint zombori tudósítók írja, az Ungár Mátyás dr. és *Szemző* Gyula közötti lovagias ügyet hosszas tárgyalások után a segédek békésen intézték el azon alapon, hogy Ungár a *Szemző* elutasításába be nem folyt s így *Szemző sértő levelét visszavonta.* Ungár Lajos leánya jelenleg anyjával Bécsben tartózkodik.

— **Halálozás.** Részvételt vettük a következő gyászjelentést: *Varga György* és neje *Rossu Mária* mint szülők, *Kubek Szilárd* mint jegyes, *Flórián, Mariska, János* és *Jusztin* mint testvérek, *Rossu Zsófia* és *Flóra* mint nagynénék, *Varga Aurél* és leánya *Mariska*, mint nagybátyja és illetőleg unokanővér, *Rozván György* és neje mint keresztszülők, valamint számos rokon fájdalomtól megtört szívvel tudatják, a legjobb leánynak, jegyesnek testvérnek, unoka- és illetőleg unokatestvérnek, kereszt leánynak *Varga Rozáliának* életének 22-ik évében hosszas szenvedés után *Székudvaron* 1901 év augusztus 4-én d. u. 2 órakor történt gyászos elhunytát. A drága halott hült teteme folyó hó 6-án d. u. 3 órakor fog a gör. kel. román anyaszentegyház szertartása szerint örök nyugalomra tetetni. *Székudvar*, 1901. évi augusztus hó 4-én. Áldás emlékére, béke poraira!

— **A gyilkos katonai őrség.** Említettük, hogy *Tatár Mihály* szegedi közlegény bevallotta, hogy gyilkos szándékkal ő emelt fegyvert a *Taricsaládra*. Azt is bevallotta, hogy tettét bosszúérzetből követte el, mert *Tari Piroska* nem akarta az érzelmeit viszonozni. Mult év november havában, mint többször megirtuk, *Tattárral* együtt gyilkosság gyanuja miatt letartóztatták az egész őrséget. Most arról értesülünk, mivel *Tatár* bevallotta bűnét, a mult év őszén letartóztatott katonai őrség másik három tagját tegnap szabadlábra helyezték. A három katona azonban, míg a hadbíróság ítéletet nem mond, Aradon marad.

— **Eljegyzés.** *Arányi Gyula* lippai polgári iskolai tanító eljegyezte *Lichter Ételka* asszonyt, *Lichter Jakab* izraelita hitoktató leányát Lippán.

Bécsujfaiusi *Bécsy Géza* m. kir. posta és táviratbiztosító eljegyezte *Vetró Janka* kisasszonyt Aradról.

— **Öngyilkos kalauz.** *Kiss András* az aradi közúti vasut elbocsátott kalauza tegnap délután a Kossuth-utca 64-ik számú házában levő lakásán öngyilkossági szándékkal egy forgópisztolyal szíven akarta magát lönni. A golyó azonban célt tévesztett és a tüdőjébe furódott. A lövésre a házbéliek összeszaladtak s az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, mire dr. *Bedő Árpád* inspekciós rendőrtiszt, dr. *Leitner* Ernő kerületi orvossal a helyszínére sie-

tett. Az orvosi-segély nyújtás után dr. Bedő megkísérelte a súlyosan megsérült kalauz kihallgatását, de ez az öngyilkosságára vonatkozólag megtagadott mindennemű felvilágosítást, csupán annyit mondott:

— *Én magam sem tudom, miért akartam megválni az élettől...*

Ezután elmondta, hogy kevermesei illetőségű, 26 éves. Augusztus elsején bocsátották el a közúti vasut szolgálatából. Az öngyilkost a mentőkocsin szállították a kórházba.

— **Nagyvárad botrányok.** Egyik nagyvárad lapban olvassuk, hogy az ottani törvényszéknél és a vármegyeházán meglehetősen botrányos állapotok uralkodnak. S. K. hivatalnok a napokban félórát késett s e miatt főnöke egyszerűen kidobatta hivatalából a portással. Csinos botrány fejlődött a dologból s most az ügyel már hivatalosan is foglalkozni fog a törvényszék, mivel a sértett hivatalnok rögtön feljelentette főnökét. A másik épületes história az, hogy a megyeházán a portás ur valóságos uzsorása a kisebb tisztviselőknél. Az áldozatok a hónap elsején alig kapnak egy-két forintot fizetésük-ből és augusztus hó elsején megtörtént, hogy egyik hivatalnoknak az egész fizetését magánál tartotta a félelmetes cerberus. Ezt már az illető tisztviselő is megsokalta s feljelentette szipolyozóját. Az ügy most a törvényszéknél van.

— **Kilencven ezer korona a Bach-korszakból.** Sopronból írják: Még hatvanhét előtt, a német világban történt, hogy a soproni állami tisztviselő egyesületét alapították, a melynek az alapítvány célja, hogy a *beamterek* leányait pénzzel segítse. Az egyesület később főszozlott, vagyona pedig a soproni adóhivatalba, majd a városi pénztárba került megőrzésre. *Gebhardt* polgármester, a mikor elfoglalta hivatalát, tisztázni akarta ennek az alapítványnak az ügyét, a mely idővel a kamatok kamatjával közel kilencven ezer koronára szaporodott. Főként hát a belügyminiszterhez, hogy mitévő legyen a meggyarapodott alapítvánnyal. A belügyminiszter hosszasan tárgyalt az osztrák belügyminiszterrel, míg végre leérkezett a végleges döntés. A miniszter utasítja leiratában a várost, hogy az alapítványt küldje föl a minisztériumla. A kilencven ezer korona egyik fele Ausztriának jut, mert az alapítványt nem Magyarország, hanem a monarchia tisztviselői tették annak idején. A német pénz másik fele a magyar állami tisztviselők javára fog esni.

— **Tancsics Mihály özvegyének.** A fővárosi közjótékonyági bizottság, a legutóbb tartott ülésén száz korona segélyt szavazott meg *Tancsics Mihály* agg özvegyének, aki most a IX. ker. Angyal utcában lakik. A főváros időről-időre meg szokta szavazni ezt az adományát.

— **Megrögzött öngyilkos-jelölt.** A múlt hetekben megirtuk, hogy *Hovacsik János* aradi esernyő-ávitó, aki előzőleg már többször követett el öngyilkossági kísérletet, agyon akarta lőni magát. Kovacsik már több ízben felkötötte magát, de mindannyiszor szerencsésen levágták. Nem egyszer felvágta az ereit, más-kor a vízbe akarta ölni magát, míg tegnap ismét többet talált felhajtani a rendesnél, a gátratra s ebbeli állapotában öngyilkossági célból *vitriollal összeégette a testét.* Az első orvosi segélyben az összeégetett esőernyő készítő dr. *Leitner Ernő* részesítette.

— **Ujtítás! Honisch L. István** cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiái tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vásár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivétel szigoruan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujtításra.

— **Köszönetnyilvánítás.** A városi árvaház részére egy ismeretlen urhölgy 2 korona értékű péksütéményt volt kegyes adományozni. Fogadja e nemeslelkűségért úgy az árvák, mint a magam nevében is hálás köszönetemet. *Balázs Ferenc* árvaház-igazgató.

— **Mojsze Milán** 14 tagból álló nagybecskereki híres cigánybandája holnap, kedden és a következő öt napon hangversenyt rendez a *Központi szálló* tündérkertjében.

— **Elveszett.** Vasárnap este 7 óra körül a Forray-utcától a Széchenyi-utcaig terjedő uton egy ezüst óralánc, a melyen egy arany medallionban női és gyermekarcok voltak, elveszett. A becsületes megtaláló a hivatalos órák alatt a városházán átadhatja *Domján János* számtisztnek.

Sikkasztó jegyző.

(Aki öngyilkossággal fenyegetődzik.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 5.

Békésszentandrásnak nagy szenzációja van. A község másodjegyzője, *Fabricy Soma* megszököt a községből, miután kitudódott, hogy a magánosok részéről reábizott pénzekből nagyobb összegeket elsikkasztott.

Fabricy Soma nagyon ügyesen csinálta a dolgát, s bűnös manipulációkat magánosok rováására, árvaügyekben követte el s véletlenül úgy jöttek rá a dologra, hogy a magánfelek a múlt héten bementek Gyulára a megyei árvaszékhez, hogy megsürgessék a ügyeiket. Itt mindjárt rájöttek, hogy visszaélés van a dologban.

Az árvaszék nyomban megbizta *Krcsmarik János* szarvasi főszolgabíró a vizsgálattal, de ezt a jegyző valahogyan megtudta s megszököt a községből, mielőtt a főszolgabíró odaérkezett.

Múlt szombaton, július 27-én tünt el *Fabricy Soma* Békésszentandrásról. Hogy hova megy, senkinek se mondta meg, de küldött azóta egy levelező-lapot a fiának *Garam-Berzencéről* s egy kosár körtét családjának *Forró-Ensről*. Szökésben lévő embertől ez egy kissé nagy merészség, de, úgy látszik nem is a szökésben keresi a menekvést a büntetés elől.

Pénteken ugyanis levél érkezett Békésszentandrás községi előjáróságához *Beszterce-Bányáról*, a melyben *Fabricy Soma* bejelenti öngyilkosságát s horzátessi hogy így az általa okozott kár életbiztosítási kötvényéből meg fog térülni.

Krcsmarik János dr. főszolgabíró minden lehetőt megtett *Fabricy Soma* kézrekerítése iránt, de eddig sikertelenül. Valószínű hogy a bejelentett öngyilkosságot már végre is hajtotta.

A vizsgálat Békésszentandrásan a legszelebb alapokon folyik. Az eddig kiderített kár 8200 koronára rug, de nincs kizárva, hogy többre is fog emelkedni.

A kiderült esetekben *Fabricy Soma* a sikkasztást akkép követte el, hogy az előtte adásvételi szerződést kötött felek reá bizták, hogy a kifizetett vételárból a kiskorukat illető összeget az árvaszékhez terjessze be, s azonban nem terjesztette be s hamis jelentéseket tett az árvaszéknek, hogy a vevő nem tud fizetni, minélfogva az árvaszék megtagadta a szerződéstől a jóváhagyást.

Más esetekben pedig sem a pénzt, sem a szerződéseket nem terjesztette fel. A dolog persze sokáig nem maradhatott titokban, mert a felek sürgették ügyeik rendbehozását s kiderült a visszaélés, amint bementek Gyulára az árvaszékhez.

Ezekre a manipulációkra másképp nem is lehetett rájönni, csak magán panasz alapján.

Szentandrásan s az egész szarvasi járásban nagy feltűnést keltett a másodjegyző szomorú esete. Családját a legnagyobb kétségbeesésben hagyta hátra.

TANUGY.

(—) **Jubiláló tanító.** A *makói* görög katólikus egyházközség e hó 15-én nagyszabású ünnepélyt rendez *László József* kántor-tanító tiszteletére, ennek ötven éves tanítói működése alkalmából.

NAPIREND.

Augusztus 6. Kedd. Róm. kath. naptár: Urunk színe-változása. — Protestáns naptár: Urunk színe-változása. — Görög-keleti naptár (július 24.): Krisztina. — A nap két 4 óra 29 perckor, nyugszik 7 óra 8 perckor. — A hold két 9 óra 59 perckor, nyugszik délután.

Időjárás. Légnymom. reggel 7 órakor 759.6 milliméter, délután 2 órakor 757.3 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 19.4, délután 2 órakor C° + 26.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 4, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor borult, délután 2 órakor többnyire derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött távirat szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, enyhe, helyenként csapadék, szeles, zivatarok.

KOZGAZDASAG ES KOZLEKEDÉS.

A felmondási rendszer reformja a gabna-tőzsdén.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 5.

A *budapesti* áru- és értéktőzsde tanácsa elé a gabonafelmondási rendszeren eszközözendő reformok tekintetében a következő javaslatokat terjesztették:

1. A felmondóleveleken, vagyis az igazolványokon, a melyeket a giro- és pénztáregylet áruelszámítoló irodája az átvevőnek kioszt, pontosan kijelölve legyen a hely, illetve a raktár, a hol az áru fekszik.

2. Vasuton, vagy hajón egyáltalán utközben levő, vagyis oly áru, a mely nem Budapesten fekszik, *ne legyen felmondható.*

3. A felmondott áru az átvevőnek — ennek kívánságára a felmondást követő napon reggel 9 órakor bemutatandó legyen.

4. A giroegylet az árvételi igazolványokat a feleknek, kívánatra még a felmondási napon, legkésőbb délután 3 óráig rendelkezésre bocsássa.

5. A ki szállítási kötelezettségének a határidő végeig nem felel meg, a szállítandó mennyiség minden 50 kilogrammja után 2 korona bírsággal sújtandó, mely bírság felerészben a vevőt, felerészben pedig a budapesti áru- és értéktőzsde jótékonyági alapját illeti. A vevőnek járó rész ennek a szerződéshez fűl által a giro- és pénztáregylet utján legyen kifizetendő.

6. Ne legyen senkinek feljogosítva arra, hogy bizonyos cégektől felmondott árut magának a giro- és pénztáregylet által saját tettése szerint kiutalványoztathasson.

7. Oly esetben, a midőn akár az eladó fél, akár pedig az átvevő fél kötelezettségének a határidő végéig nem tesz eleget, az ebből származó pereket a tőzsdebíróság a kereset beadását követő legközelebbi hétköznapon tárgyalja s az ítéletet nyomban meghozza. A megítelt követelés pedig az ítélet kihirdetését követő hétköznapon a giro- és pénztáregylet utján rendezendő.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 5.

Déltőzsde. A buzakínalat mérsékelt, vételkészség korlátozott. Kellemebb irányzat mellett 20.000 métermáza került forgalomba, tartott árakon. Egyéb gabonaműek nyugodtak, változatlanok. Időjárás borus.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	8.15— 8.16
Buza 1902. áprilisa	8.50— 8.51
Rozs októberre	6.75— 6.76
Zab októberre	6.32— 6.33
Tengeri augusztusra	5.24— 5.25
Tengeri szeptemberre	5.33— 5.34
Tengeri 1902. májusra	5.14— 5.15
Repce augusztusra	13.45—13.55

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	8.10— 8.11
Buza 1902. áprilisa	8.47— 8.48
Rozs októberre	6.72— 6.73
Zab októberre	6.29— 6.30
Tengeri augusztusra	5.32— 5.33
Tengeri szeptemberre	5.32— 5.33
Tengeri 1902. májusra	5.12— 5.14
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	634.75
Magyar hitelrészvény	642.50
Leszámítolóbank részvény	429.—
Rima-Murányi vasmű részvény	442.50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	632.50
Közúti vasút	575.—
Városi villamos vasút részvény	282.—

Szeszüzlet.

— Augusztus 5. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o. beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék: 12-80—13— korona mmászásként.

**Magyar és német folyóiratokat, 1023
egyedülálló könyveket
és teljes könyvtárakat
magas áron vásárlunk.**

Tudatjuk továbbá

vidéki iskolakönyvvásárlóinkkal

hogy üzletünk múlt év novemberben

Templom- és Kazinczy-utca sarok

Polgári fiúiskolával szemben lett áthelyezve.

Ugyanott egy elárúsító felvétetik.

Tisztelettel:

INGUSZ I. és FIA

2—3 iskolás fiu vagy leány uri háznál
ellátást nyer, esetleg zongora használattal.
Bővebbet a fenti könyvkereskedésben.

C S A R N O K.

Két barát.

Irtá: Langenberg Miksa.

Fordította: Ritt Gyula.

[8]

(Folytatás.)

HETEDIK FEJEZET.

Altenach gróf, oly nagy léptekkel mérte végig szalonját, hogy annak zaját a vastag szőnyegek sem tudták tompítani.

— Ez hát a vég! szolt maga elé és fájós — keserű mosoly játszott ajakán. — Ezt gondolhattam is, én öreg bolond, hogy annak a leánynak, kire szememet vettem, atyja is lehetnék. És mégis, mégis, ha hamarabb megkértem volna, milyen másképp történhetett volna. Oh Dória, Dória, most, hogy elvesztettelek, érzem, hogy mi voltál szívemnek!

Majd egy szivarra gyujtott, mintha fájalmát a füstfelhőkbe akarta volna ölni, — de csakhamar letette, — hogy merengő vándorlását egész nyugodtan folytathassa a szobában.

— És én, — folytatta magánbeszédét, — a nagylelkűt játszom: mentsem meg a leányt egy nyomorult hálóójából, és az atyját kiméjsem meg a fegyháztól, hogy végül a leányt egy legényke a magáénak mondhasa? Sokat kíván, Istenemre sokat!

Az asztalom álló díszlámpa mind komorabban és homályosabban lobogott. Közel volt a kialváshoz.

— Amint alszik a láng, úgy alszik a szerelem! — szolt újra a gróf és hevesebben, gyorsabban mint előbb, — járt föl s alá a szobában.

— És ha én — folytatta tovább tompa csengésű hangon — megfordítanám a nyilat és azt mondanám az öreg bűnösnek, hogy: mindent tudok! Add nekem leányodat és én átveszem ügyeidnek rendezését. Ki fog ellen szólni, ki fogja rossz néven venni, ha én a boldogságot mi után úgy vágyom, bár erőszakkal is részemre biztosítom, magamnak elhódítom. Ki az a ki azt el akarja venni? Egy becsületes jóra való fiatal ember, kétségen kívül! Hanem önzés a mai világ kulcsa, s a ki nem annak hódol az elsüllyed az árban, vagy örökös guny tárgy lesz az embereknek! És ez nem akarok lenni! — Nem... Dória legyen az enyém, még holnap! A lámpa bágyadt fényrel pislogott. Hanem e gyöngé fényénél ép

abban a pillanatban a gróf ujján megcsillant a pecsétgyűrű. Belenézett a csillogó fénybe és elgondolkozva pillantott az értékes cimerező gyűrűre.

— Mi is van rajta? — szolt maga elé. — Becsület és hűség! Házam, családomk évszázados cimermundata! Meghazudoljam, vessem el magától, a mi szent volt őseim előtt... Nem! — kiáltott fel élénken. — Nem tudom, nem szabad! Becsület és hűség! A Szt.-Privát napi esemény mindjobban jobban ki-domborul szemem előtt. A jelmondat értelmében akarok cselekedni. becsületesen, hűen! Magamat akarom legyőzni!

Büszkén emelte fel fejét: Altenach gróf ujra magára ismert.

A lámpa utolsó pislogott, ... elaludt.

A szoba sötétjében és csöndjében pedig egy férfi ereszkedett térdre és halkán imádkozott:

— Es ne vigy minket a kísértetbe!

NYOLCADIK FEJEZET.

Waldman Henrik bankár a következő nap, nem kevésbé csodálkozott, a midőn már jókor reggel Altenach gróf látogatását jelentették neki. A látogatás nem nagyon válhatott inyére, mert bizalmatlan, kedvetlen arcot vágott amint a bejelentő kártyára pillantott. Hanem azért mégis azt mondta:

— Nagyon kellemes!

Egy pillanattal később a gróf a szobába lépett.

Sápadt volt és kimerültnek látszott, mint egy olyan, a ki egy átvirrasztott, álmatlan éjszakát hagyott maga után. Hűvös meghajtással foglalta el széket, mit Waldmann tolt eléje.

— Remélem, hogy hamar elintézzük a dolgot, — kezdete a beszédet. — Ugyanis egy váltóról van szó, a mi az én aláírással el látva az ön kezében van!

Waldmann arcát lángpirosság öntötte el.

— Ki mondta azt önnek gróf ur! — kérdezte hevesen.

— Az nem tartozik a dologhoz. Elég, hogy tudom, — volt a felelet.

(Vége következik.)

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborszluról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborszluról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borosbeszről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borosbeszről szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 5. —

Központi Szálloda. Kotszeghy Elek hivatalnok Eperjes. — Gara József igazgató Világos. — Fischof Samu gyárigazgató Szeged. — Stern Ignác kereskedő Budapest. — Finger Lajos kereskedő Bécs. — Fischof Gyula gondnok Szeged. — König Zsigmond Bécs. — Jeschek Max mérnök Nagyszében. — Petrovics Arnold és családja főmérnök Arad. — Varga Lajos utazó Budapest. — Virl Leo utazó Bécs. — Roha Stefánia művésznő Budapest.

Vass Szálloda. Poll Rezső utazó Budapest. — Telegdi Armin utazó Budapest. — Steiger Géza magánzó Szeged. — Devics Béla hivatalnok Arad. — Goldstein Adolf bérlő Nagybánya. — Dr. Weisz Ignác ügyvéd Nagybánya. — Klein Lajos utazó Bécs. — Becsey Hugó magánzó Budapest. — Plá-

tenik János utazó Brunn. — Cech Lajos tanár Temesvár. — Schubert N. utazó Bécs. — Straus Zsigmond utazó Bécs. — Báron Mór utazó Budapest. — Kanitz E. A. utazó Budapest. — Pényes-Endre tisztviselő Nagyvárad. — Kis Andor körjegyző Zalatna. — Stern Márk utazó Bécs.

Nádor szálloda. Oiványi Ferenc pénzügyi titkár Temesvár. — Irom Antal kereskedő Nagyvárad. — Homer Antal magánzó Elek. — Liler Ferenc fakereskedő Budapest. — Honti János igazgató Talpas. — Gutman Herman kereskedő Belényes. — Barna Béla jegyző H.-M.-Vásárhely.

A felelős szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

Aradi nyári szinkör.

Kedden, 1901. évi augusztus hó 6-án

San-Toy.

Kinai daljáték 3 felvonásban. Irták: Eduard Morton, Harry Greenbank és Adrian Rossi. Zenéjét szerzette: Sidney Jones. Fordították: Makay Emil és Fáy J. Béla.

SZEMÉLYEK:

Sir George	Cakó Vilmos.	Nau, rizsárús	Sólyom L.
Robbie, fia	Arkossy V.	Jung-Si	Garai Ilona.
Poppie, leánya	Mányai A.	Hu-Ju	Billik Emma.
Dudley	Tomcsányi R.	A császár	Szabó L.
Jen-Ho	Szadai F.	Miss Pxi	Hegyi K.
San-Toy	Felhő Rózsi.	Angol hölgy	Kalocsa R.
Csu-Li	Kovács M.	Fu-Hop	Boda Ferenc.
Tucker	Nemes S.	Vun-Lung	Tolnainé.

Kezdete 7 és fél órákor.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

**A híres nagy-beckereki cigány-banda
ARADON.**

Van szerencsém az érdekelt t. c. közönséggel tudatni, hogy 6 napra sikerült a nagybeckereki cigányzenét idehozatni és

ma kedden este a

**KÖZPONTI SZÁLLODA
TÜNDÉRKERTJÉBEN,
MOJSZE MILÁN
14 tagból álló cigányzenekara tartja első
HANGVERSENYÉT.**

Kitünő és olcsó ételek. Páratlanul jó italok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását és minél számosabb látogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel:

Nagy Lajos,
szállodás.

Egyéves önkéntesek figyelmébe!

Van szerencsém a t. önkéntes jelölt urak becses figyelmét

egyenruházati műtermemre

felhívni, hol elegáns szabásu, előírás szerinti **egyenruhák** és **felszerelések** szolid áron mellett készíttetnek.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam

tisztelettel:

Jnokai-Jóth Lajos,

100—120 métermázsza
Csemege-szőlő
 mérsékelt áron
eladó.
 Értekezhetni lehet
Mahler Mihály
 urnál 1015
Pankotán.

84—1901.

Hirdetmény.

A fogyasztási és italmérsési jövedék alá eső tárgyak, u. m. bor, hus és szesznek kézi podgyáskint a vasuti kocsikban való szállítása eltiltatván, a magyar kir. kereskedelmi és magyar kir. pénzügyminiszterium a csempészet megakadályozása végett a vasut összes közegeit, valamint a magyar kir. pénzügyigazgatóság pénzügyőri közegeit a legszigorubb ellenőrzésre utasította, figyelmeztetjük ennél fogva a város közönségét, miszerint fogyasztási és italadó köteles tárgyak csak úgy szállíthatók, ha azok mennyiségre, vagy súlyra nézve bevallottan vevény mellett feladva szállítatnak, mert ezen szállítmányok ellenőrzése nem csak a fent nevezett közegeknek, hanem a város fogyasztási adó kezeléség összes közegeinek is köteleességévé tétetett.

Arad, 1901. augusztus hó 3-án.

Varjassy Lajos,
 tanácsnok.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

31705—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlenség és fölös szállítmányok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomáson	f. é. augusztus hó
Pozsony	19-én
Eszék	19-én
B.-Csaba	19-én
Ujvidék	21-én
Szatmár-Németi	21-én
Kolozsvár	21-én
Bpest. ny.	22-én
Miskolcz g. p. u.	22-én
Kecskemét	24-én
Szeged	26-án
Arad	26-án
Zágráb	26-án
Győr	27-én
Szabadka	27-én
Debreczen	27-én
Veszprém	28-án
Nagyvárad	28-án
Kassa	28-án
Bpest dpart	29-én
Piume	29-én
Bpest-Józsefváros	31-én

Budapest, 1901. augusztus hóban.

Az igazgatóság.

József főherczeg-ut 12 sz.
 házunkban lévő
saroküzlet
 és hozzátartozó
souterrani helyiség
 (ez idő szerint Bran N. A-féle festékkereskedés) 1036
november 1-től kezdve kiadó.
Fodor és Reisinger.

Magy. kir. államvasutak.

119344—901. sz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt hirdet a Piski állomáson létesítendő új felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. kir. államvasutak igazgatóságának magasépítési ügyosztályában (VI. Teréz-körut

56. sz. III. em. 14 ajtó) és Aradon az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1901. évi augusztus hó 24-én déli 12 óráig nyújtandók be alólírott igazgatóság építési főosztályában (Teréz-körut 56. sz. II. em. 10. ajtó.)

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a Piski állomáson létesítendő felvételi épület munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1901. évi augusztus hó 23-án délelőtt 12 óráig 7500 azaz hétezeröttszáz korona bánatpénz teendő le a magy. kir. államvasutak központi főpénztáránál (VI. ker. Andrassy-ut 75. szám öldszt.) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas érték-papírokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Pósta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

Budapest, 1901. július hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem díjazunk.)

Zabtermelők figyelmébe!

Az aradi egy- és két fogatu bérkocsi tulajdonosok szövetkezete pályázatot hirdet 2000 mmázsza elsőrangu (tiszt) zab szállítására. Ajánlat tehető azonban kisebb mennyiségek eladására nézve is 100 mmázsáig. Az ajánlattevő kéri a minta beküldésével a zab árát, valamint a fizetési és szállítási feltételeket is megjelölni és pedig Arad állomáson való átadással számítva.

Aradon, 1901. augusztus hó 5-én.

Az aradi egy- és két fogatu bérkocsi tulajdonosok szövetkezete
Arad, Nádor-Szálloda.

1035

A nő szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyszermentes készítmény a ...

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szepőt, májfolyót, pattanást, bőrrákát (mitesszert) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is úde bájos arciszint kölcsönöz.

Hamiltásoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utáztatok és hamiltások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyémek másolata. Az ilyen utáztatoktól teessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nméltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitatnak. Fellelöseget osakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykeresletli állomás vizsgálatai bizonyitják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykészítmény. — ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., aroviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamiltásoktól óvakodjunk, osakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerárban és illatezerkereskedésben.

2438—1901. p. m. sz.

Hirdetmény.

Néhai Pálffy Józsefné szül. Kishalmy Klementina emlékezetére idősb Kishalmy Ferencz ur által tett alapítvány 8000 korona tőkénének 400 koronát tevő egy évi kamata, mint kiházasítási vagy üzletberendezési segély összeg a f. évi augusztus hó 18-án egy az aradi polgári jótékony nőegylet árvaházában nevelt kifogástalan erkölcsű, szorgalmas árvának, vagy egy oly egyének, ki szintén a nevezett árvaházban neveltetett, a mint ilyen nagykoru lép házasságra, vagy kezd üzletet, ki fog adadni.

Azok tehát, kik ezen összeget elnyerni óhajtják, s a megjelölt minősítéssel bírnak, felhivatnak, hogy kérvényüket hozzám 1901. évi augusztus hó 18-ig benyujtsák.

Arad, 1901. július hó 31.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos,
 polgármester.

M. kir. államv. budapest jobbparti üzletv.

21624—1901. I. szám.

Ajánlati hirdetmény.

Győr állomásunkon levő vízművünk egyik 80 mm. belső átmérővel bíró mintegy 745 méter hosszú, nyomóvezetékének a hozzá tartozó szélkazanokkal és elzáró szelepekkel együtt 150. mm. belső átmérőjű vezetékkel és hozzáillő szélkazanokkal és elzáró szelepekkel való kicserélésére, — a földmunkák kivételével — ezennel pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok alapjául szolgáló tervek, szerződési feltételek, s költségsszámítási minták vontatási osztályunkban (Külső kerepesi-ut 13. II. em.) szerezhetők meg.

Az ajánlatok f. é. augusztus hó 10 én déli 12 óráig titkárságunkhoz nyújtandók be. Az ajánlatok ivenként 1 koronás, a mellékletek pedig ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva a következő felirással bíró lepecsételt borítékban nyújtandók be: „Ajánlat 21624—901. számhoz, a győri vízmű nyomóvezetékének kicserélése tárgyában.”

Az ajánlat benyújtását megelőző nap déli 12 óráig az ajánlati árral kiszámított összköltségeknek 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban bánatpénz gyanánt gyűjtőpénztárunknál leteendő.

Készpénzben letett bánatpénzek után kamatok nem fizettetnek, ellenben az értékpapíroknak esedékesé váló szelvényei kiadatnak. Az értékpapírok a budapesti, illetve bécsi tőzsdén jegyzett, 14 napnál nem régibb utolsó árfolyam szerint, de semmi esetre sem névértéken felül fognak számíttatni.

A letétjegy az ajánlathoz nem melléklendő.

Pósta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek téritvény mellett adandók fel.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között szabadon választhasson.

Budapesten, 1901. július hó 22.

A m. kir. államv. Bpest jobbparti üzletvezetősége.

(Utánnomást nem díjazatik.)

Egy jó házból való

fiú

vegyeskereskedésben

tanulónak

teljes ellátás mellett

felvétetik.

Berger Manó

Arad-vár.

1020

Pécskai járás főszolgabírójától.

5142—1901.

Pályázati hirdetés.

A Szemlak községben 1000 korona évi fizetéssel ujonnan rendszeresített községi irnoki állás választás útján leendő betöltésére határidőül 1901. évi augusztus hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját Szemlak község házához kitűzöm.

Felhívom ennél fogva mindazokat a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői oklevéllel és eddigi működésüket igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám a választást megelőző napig annál is inkább nyújtsák be mivel a későbbben beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Pécska, 1901. július hó 26-án

Hanthó,
szolgabíró.

KOCH DÁNIEL

kerékpár és varrógépraktár, villanyos csengő berendezési intézet.

Deák Ferencz-utca 42.

Nagy javító-műhely!

Mindennemű

kerékpárok és varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. 656

Jó házból való

iskolai növendék,

13 éven felül,

uri háznál tartásra

felvétetik.

Hol, megmondja a kiadó-hivatal. 1032

Telefon 387. városi és megyei.

BRAUN N. A.

festék és konzeraktarak

ARADON,

József főherceg-ut 12. és Forray-utca 7.

Ajánl saját gyártmányu olajfesték- és fénymazakat s minden e szakmába vágó cikkeket legjutányosabban,

Pontos és szolid kiszolgálás!

A Braun N. A.-féle 751

Amerikai padlózománcz készítője.

Ezen padlófénymaz szagtalan, mosható és röktön szárad. 1 kgr. 90 kr.

Vidéki rendelések postafordultával.

SZEPLŐ

májfolt, bíbros, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen feliszivódik minek következtében az arcnak szép ifju báj kölesönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya créme hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-créme szappan á 35 kr.

Hajós-féle IBOLYA-TEJ

(Bau de Violette de Hajós.) Ezen hygienikus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsaszínben tündöklő varázssos színt kölcsönöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkatrészekből álló, jól tapadó és teljesen ártalmatlan poudert az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, rózsaszín és créme színben. Készítményeim a párisi és londoni hygienikus kiállításon, aranyérmekkel és díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriumában.

ARAD, Andrassy-tér 22. szám, a megyeházzal szemben és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Haláleset miatt

eladó Gyorokon

a haranghegyen lévő, teljesen beültetett

SZÖLLŐ

terméssel együtt

kedvező fizetési feltételek mellett.

Bővebbet Özv. Havancsák Lajosnénál Arad, Választó utca 21. vagy szíveségből Gyorokon Mihálik József urnál. 1031

Bérbe adó.

A Chorin Aron-utca 1. számú házban

AZ ARANY „ABC”

épületben, az Asztalos Sándor-utczára nyíló

üzlethelyiség

azonnal bérbe adó.

1033

Bővebb felvilágosítást ad az Aradi Első Takarékpénztár.